

PR1 VOLUME
V1 Fact Gathering and reflection on action

Περιεχόμενα

1. Πλαίσιο	2
2. Στόχοι της έρευνας και μεθοδολογία	2
a. Έρευνα γραφείου	3
b. Έρευνα πεδίου	3
3. Τα κύρια θέματα που πραγματεύτηκε το έργο	4
a. Εθελοντισμός	4
i. Ορισμοί στις χώρες εταίρους	4
ii. Στατιστικά στοιχεία	7
iii. Υφιστάμενες πολιτικές και προγράμματα για τη στήριξη του εθελοντισμού στην ΕΕ και στις χώρες εταίρους	14
iv. Αντίληψη και κίνητρα σχετικά με την εθελοντική δέσμευση	20
v. Αναγνώριση εθελοντισμού	24
b. Εθελοντισμός, δεξιότητες και μάθηση:	27
i. Για ποιο πράγμα μιλάμε;	27
ii. Ήπιες δεξιότητες (soft skills), εθελοντισμός και απασχολησιμότητα	28
iii. Αναγνώριση της αποκτηθείσας μάθησης χάρη στον εθελοντισμό	31
4. Εθελοντισμός και υποστήριξη	33
a. Εργαλεία και μέθοδοι	34
i. Ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της προετοιμασίας των εθελοντών	34
ii. Ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας των εθελοντών	38
iii. Other inspiring methods	40
b. Εισροές και προσδοκίες από τις ομάδες-στόχους	45
i. Από τους νέους	45
ii. Από τους επαγγελματίες που συνεργάζονται με εθελοντές	46
5. Συμπεράσματα και συστάσεις	46

1. Πλαίσιο

Το παρόν έγγραφο συντάχθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου **VOLUME: Εκμάθηση της αποτελεσματικής συμμετοχής και καθοδήγησης νέων εθελοντών/τριών**

Το έργο αυτό υποστηρίζεται από το πρόγραμμα Erasmus+ και συντονίζεται από τη γαλλική οργάνωση Pistes-Solidaires.

Τι πραγματεύεται το έργο;

Με λίγα λόγια...

Μελέτες που εκπονήθηκαν σε επίπεδο ΕΕ επισημαίνουν ότι οι δεξιότητες και τα προσόντα των εθελοντών/-ριών δεν ανταποκρίνονται πάντοτε στις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών ή των εθελοντικών οργανώσεων. Όπως υποστηρίζουν οι εθελοντές/-ριες, οι υποστηρικτές/-τριες και οι επαγγελματίες του εθελοντισμού, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους νέους ως φορείς αλλαγής, παρέχοντάς τους ευκαιρίες εθελοντισμού για συμμετοχή στα κοινά και δια βίου μάθηση μέσω της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης. Ταυτόχρονα, οι επαγγελματίες που εργάζονται με τους νέους και ιδιαίτερα με τους μειονεκτούντες νέους, δεν διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες και τα εργαλεία που απαιτούνται για την αποτελεσματική προώθησή τους προς τον βιώσιμο εθελοντισμό που θα ενισχύσει την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά.

Το έργο VOLUME στοχεύει στην προώθηση της ενεργού συμμετοχής των νέων (μεταξύ 18 - 29 ετών) σε κοινοτικό επίπεδο, με τη βοήθεια του εθελοντισμού. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μιας προσέγγισης προσαρμοσμένης στους χρήστες και με τη δημιουργία ενός προγράμματος ανάπτυξης ικανοτήτων και αντίστοιχων εργαλείων για τις ειδικές ανάγκες της ομάδας στόχου. Επίσης, θα αναπτυχθεί περιεχόμενο άτυπης μάθησης υψηλής ποιότητας, το οποίο θα εξοπλίσει τους νέους και τους επαγγελματίες που εργάζονται μαζί τους με βασικές προσωπικές, επαγγελματικές και τεχνικές ικανότητες και οριζόντιες κοινές αξίες. Ως εκ τούτου, η κύρια ομάδα-στόχος του έργου είναι οι νέοι ενήλικες που επιθυμούν να εμπλακούν σε δράσεις εθελοντισμού, ενώ η δευτερεύουσα ομάδα-στόχος περιλαμβάνει επαγγελματίες που εργάζονται με εθελοντές, φορείς χάραξης πολιτικής και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Οι οργανισμοί που συμμετείχαν στην ανάπτυξη αυτού του έργου είναι οι εξής:

- [Pistes-Solidaires](#), Γαλλία
- [Vienna Association of Education Volunteers](#), Αυστρία
- [Research and Education of Social Empowerment and Transformation](#) (RESET), Κύπρος
- [Symplexis](#), Ελλάδα
- [European Partnerships Promoting Social Inclusion \(EPPSI\)](#), Ιρλανδία
- [Büyük Ortadoğu Sağlık ve Eğitim Vakfı](#), (BOSEV), Τουρκία

2. Στόχοι της έρευνας και μεθοδολογία

Αυτή είναι η πρώτη παραγωγή του έργου VOLUME. Στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων εθελοντισμού με την ενίσχυση των δεξιοτήτων τόσο των εθελοντών/-ριών όσο και των επαγγελματιών που τους υποστηρίζουν στη συμμετοχή τους.

Έτσι, χρειάστηκε να ξεκινήσουμε με μια ερευνητική φάση, προκειμένου να κατανοήσουμε καλύτερα την πραγματικότητα στις διάφορες χώρες, όσον αφορά τα κύρια θέματα του έργου μας:

- Εθελοντισμός
- Εκπαίδευση (εστιάζοντας κυρίως στην ανάπτυξη «ήπιων» δεξιοτήτων (soft skills)
- Ψηφιακά εργαλεία κατάρτισης

Για να εξοικειωθούμε καλύτερα με αυτά τα θέματα, εργαστήκαμε σε μια ερευνητική φάση για αρκετούς μήνες, συνδυάζοντας την έρευνα γραφείου με την έρευνα πεδίου.

Όλα τα αποτελέσματα των σταδίων της έρευνας παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση.

Παρουσιάζονται με τρόπο που συνδυάζει την έρευνα γραφείου με την έρευνα πεδίου στις διάφορες κατηγορίες, ώστε να παρουσιάζεται στο ίδιο σημείο η σαφέστερη δυνατή εικόνα των θεμάτων που εξετάζονται.

a. Έρευνα γραφείου

Πραγματοποιήθηκε στις χώρες-εταίρους και στόχος αυτού του μέρους ήταν να κατανοήσουμε καλύτερα την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τον εθελοντισμό, τις δημόσιες πολιτικές συμμετοχής, αλλά και τα εργαλεία (κυρίως τα ψηφιακά) που μπορούν να υπάρξουν για την υποστήριξη του εθελοντισμού των νέων.

Συγκεντρώσαμε, μελέτες, ορισμούς, στατιστικά στοιχεία και πολλά άλλα.

b. Έρευνα πεδίου

Η έρευνα αυτή ήταν ένας συνδυασμός διαδικτυακής έρευνας με ερωτηματολόγιο που απευθυνόταν σε νέους (πρώην ή νυν εθελοντές) και ομάδων εστίασης ή/και συνεντεύξεων που πραγματοποιήθηκαν στις χώρες εταίρους με δύο ομάδες-στόχους:

- Νέοι/-ες εθελοντές/-ριες
- Επαγγελματίες που εργάζονται με εθελοντές/-ριες.

Τα κύρια ευρήματα και συμπεράσματα αυτών των σταδίων της έρευνας θα είναι πολύ χρήσιμα για τα επόμενα βήματα του έργου.

Ο αριθμός των συμμετεχόντων στο στάδιο της έρευνας πεδίου:

- **189 ερωτηθέντες/-είσες στο διαδικτυακό μας ερωτηματολόγιο**
- **134 συμμετέχοντες/-ουσες στις ομάδες εστίασης**

3. Τα κύρια θέματα που πραγματεύτηκε το έργο

a. Εθελοντισμός

i. Ορισμοί στις χώρες εταίρους

Τα απαραίτητα

Ένα μέρος της έρευνας που έγινε σε κάθε χώρα εταίρο είναι να μάθουμε τι κρύβεται πίσω από τη λέξη «εθελοντισμός».

Το κύριο συμπέρασμα είναι ότι δεν υπάρχει ένας κοινός ορισμός του εθελοντισμού στις χώρες εταίρους.

Ωστόσο, υπάρχει μια κοινή διάσταση σε όλες τις χώρες: ο εθελοντισμός αναφέρεται στο γεγονός ότι πρόκειται για μη κερδοσκοπική δραστηριότητα.

Έχουμε παρατηρήσει ότι σε ορισμένες χώρες μπορεί να υπάρχει ένας ή περισσότεροι επίσημοι ορισμοί.

Στη Γαλλία, για παράδειγμα, εκτός από την ύπαρξη πολλών ορισμών, υπάρχουν αρκετές λέξεις που μπορούν να μεταφραστούν ως «εθελοντισμός». Ωστόσο, εκτός από αυτό, μπορούμε να βρούμε ένα κρατικό πρόγραμμα για την ενθάρρυνση των νέων να προσφέρουν εθελοντική εργασία, λαμβάνοντας παράλληλα οικονομική αποζημίωση.

Περαιτέρω ανάπτυξη του θέματος

Ακολουθούν τα κυριότερα ευρήματα στις διάφορες χώρες-εταίρους του προγράμματος, ώστε να μπορέσετε να κατανοήσετε καλύτερα την πραγματικότητα.

Στην Αυστρία

Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του Ομοσπονδιακού Υπουργείου, **«τιμητική δέσμευση ή εθελοντισμός σημαίνει ότι βοηθάτε τακτικά μια ένωση, οργάνωση, γειτονιά ή αναλαμβάνετε μια εκδήλωση χωρίς να παίρνετε χρήματα γι' αυτό».**

Ο εθελοντισμός αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της αυστριακής κοινωνίας, διότι εξασφαλίζει σημαντικές υπηρεσίες σε διάφορους τομείς, π.χ. κοινωνικό, αθλητικό, πολιτιστικό κ.λπ.

Είναι επίσης σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ **«επίσημης εθελοντικής εργασίας ή/και τιμητικών θέσεων»** και **«άτυπης εθελοντικής εργασίας ή/και βοήθειας στη γειτονιά».**

Η πρώτη αναφέρεται σε μη αμειβόμενες υπηρεσίες που πραγματοποιούνται σε οργανώσεις και συλλόγους, π.χ. εθελοντική πυροσβεστική, έκτακτη ανάγκη κ.λπ.

Η δεύτερη αναφέρεται σε μη αμειβόμενες υπηρεσίες που πραγματοποιούνται στην ιδιωτική ζωή του ατόμου, όπως οι αγγαρείες, η προσωπική βοήθεια κ.λπ. ¹

¹ Αναφορές:

- <https://info.bmlrt.gv.at/en/topics/civilian-service-and-volunteer-work/volunteering-in-Austria.html>
- BMASGK, *Volunteering in Austria*, Vienna, 2019. ISBN: 978-3-85010-562-0

Στην Κύπρο

Οι ορισμοί του εθελοντισμού στην Κύπρο έχουν καθοριστεί από το **Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού**.

Το άρθρο 2 της νομοθεσίας αναφέρει ότι οποιαδήποτε εθελοντική δράση δεν πρέπει να συνδέεται με οποιοδήποτε κέρδος, καθώς **ο στόχος του εθελοντισμού είναι η ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου και της ταλαιπωρίας σε όλα τα πλαίσια και σε όλες τις ηλικίες για τους ανθρώπους στην Κύπρο**.

Ομοίως, **ως εθελοντής/-ρια ορίζεται κάθε άτομο που παρέχει βοήθεια ή υπηρεσίες χωρίς αντάλλαγμα**. Οι εθελοντές/-ριες μπορούν να βοηθήσουν σε διάφορους τομείς, με την παροχή υπηρεσιών προς ομάδες ανθρώπων και στην ευρύτερη κοινωνία γενικότερα.

Στη Γαλλία

Στη Γαλλία, μπορούμε να βρούμε διαφορετικές έννοιες όσον αφορά τον ορισμό του «εθελοντισμού» με δύο βασικές λέξεις: «bénévolat» και «volontariat».

Ο όρος «bénévolat» αναφέρεται στην ελεύθερη δέσμευση του πολίτη για μη αμειβόμενους σκοπούς, εκτός του πλαισίου των οικογενειακών, σχολικών, επαγγελματικών ή νομικών σχέσεων και υποχρεώσεων.

Ο ορισμός αυτός προέρχεται από το Conseil Économique et Social (24 Φεβρουαρίου 1993), αλλά δεν είναι επίσημος.

Η βασική αρχή του «bénévolat» είναι η απουσία αμοιβής.

Και αυτή είναι μια από τις κύριες διαφορές με το «volontariat». Σύμφωνα με αρκετές εθελοντικές οργανώσεις και λόγω της πιθανής αμοιβής των εθελοντών/-ριών με διευθυντικές θέσεις, η έννοια του «bénévolat» και η διάκρισή του από την αμειβόμενη εργασία δεν είναι πια τόσο διακριτή.

Το «Volontariat» είναι πιο κοντά στην έννοια της εθελοντικής υπηρεσίας. Πρόκειται για τη δέσμευση του πολίτη με πιο τυπικό χαρακτήρα. Έχει συγκεκριμένη διάρκεια και συνήθως περιλαμβάνει κάποια μορφή επαγγελματικής κατάρτισης. Μια από τις κύριες διαφορές σχετίζεται επίσης με το γεγονός ότι περιλαμβάνει την υπογραφή σύμβασης μεταξύ ενός ατόμου και ενός οργανισμού.

Το «Volontariat», ωστόσο, δημιουργεί ειδικές δυσκολίες στη Γαλλία. Αυτές περιλαμβάνουν τα δικαιώματα (ή μη) των εθελοντών/-ριών να λαμβάνουν ορισμένες αποζημιώσεις και πλεονεκτήματα κατά τη διάρκεια της απασχόλησής τους, κοινωνική προστασία κ.λπ.

Στο πλαίσιο αυτό, μόνο ορισμένες μορφές "εθελοντισμού" αναγνωρίζονται και καλύπτονται από τη γαλλική νομοθεσία.

Στην Ελλάδα

Στα τέλη του 2021, το ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε ένα νέο νόμο ²(4873/2021), ο οποίος εισάγει, μεταξύ άλλων, ένα νέο κανονιστικό πλαίσιο για τον εθελοντισμό και παρέχει νομική και θεωρητική βάση σχετικά με την εθελοντική δέσμευση.

² <https://www.e-nomothesia.gr/law-news/demosieutheke-nomos-4873-2021-gia-ten-prostasia-toy-ethelontismoy.html>

Σε αυτό το νομικό κείμενο παρέχονται αναλυτικά οι ορισμοί του/της εθελοντή/-ριας και του εθελοντισμού. Συγκεκριμένα, ως εθελοντής/-ρια περιγράφεται **«το πρόσωπο που είναι κάτοικος ή διαμένει στην Ελλάδα και προσφέρει εθελοντική εργασία σε ατομική ή συλλογική βάση στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων ενός Φορέα Παροχής Εθελοντικών Υπηρεσιών».**

Όσο για τον εθελοντισμό, ο ορισμός που παρέχεται είναι ο εξής: **«Η εθελοντική δέσμευση του ατόμου να προσφέρει εργασία και υπηρεσίες προς όφελος του κοινωνικού συνόλου χωρίς αμοιβή ή άλλο υλικό αντάλλαγμα».**

Στο πλαίσιο μελέτης ενός ερευνητικού ινστιτούτου για το θέμα του εθελοντισμού στην Ελλάδα, ο ορισμός που δόθηκε από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) θεωρήθηκε ο πιο περιεκτικός. (Μπρουρίκος & Σοτήροπουλος, 2014). Σύμφωνα με αυτόν, **«η εθελοντική εργασία περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών ή την ανάληψη δραστηριοτήτων χωρίς αμοιβή προς όφελος της κοινότητας και των ατόμων (εξαιρουμένων των συγγενών και των μελών της οικογένειας)».**

Η έρευνα έδειξε ότι αρκετές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κοινωνικής υποστήριξης και της κοινωνικής παρέμβασης έχουν υιοθετήσει τους ορισμούς του εθελοντισμού που παρέχονται από τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και οι οποίοι ανακοινώθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντισμού το 2011:

«Εθελοντισμός είναι η πρόθυμη δέσμευση ενός ατόμου να εργαστεί χωρίς αμοιβή για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα για το γενικό καλό της κοινωνίας» (General Secretariat of Youth, 2011) και **«Εθελοντισμός είναι η υπεύθυνη και ανιδιοτελής προσφορά εργασίας ή υπηρεσίας που αναλαμβάνει ένα άτομο ή μια ομάδα ατόμων, με τη δική του ελεύθερη βούληση, χωρίς την προσδοκία ή απαίτηση υλικής ή άλλου είδους ανταμοιβής, προκειμένου να βοηθήσει τους συνανθρώπους του και την κοινωνία»**³

Ως εκ τούτου, ο πιο σύγχρονος ορισμός που ισχύει σήμερα για τον εθελοντισμό είναι αυτός που προβλέπεται στον προαναφερθέντα νόμο.

Στην Ιρλανδία

Σύμφωνα με το Volunteer Ireland (Εθνικός Οργανισμός Εθελοντισμού):

«Για να το θέσουμε απλά, εθελοντισμός είναι να κάνεις περισσότερα από όσα πρέπει, επειδή το θέλεις και επειδή νοιάζεσαι».

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική Εθελοντισμού της Ιρλανδίας, ο εθελοντισμός είναι **«κάθε βοήθεια που προσφέρεται οικειοθελώς, είτε επίσημα είτε ανεπίσημα, για το κοινό καλό και χωρίς οικονομικό όφελος».**

Στην Τουρκία

Ο εθελοντισμός είναι η προθυμία ενός ατόμου να εμπλακεί σε μια κοινωνική επιχείρηση, πιστεύοντας ότι είναι το σωστό, χωρίς να αναμένει οικονομικό αντάλλαγμα ή οποιοδήποτε άλλο όφελος, προκειμένου να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των ατόμων εκτός της οικογένειάς του ή του στενού του κύκλου, ή να επιτύχει έναν στόχο που θεωρείται γενικά ωφέλιμος για την κοινωνία (STGM, 2006).

³ <https://noiazomaikaidrw.gr/o-ethelontismos-me-liga-logia/>

Ο εθελοντισμός μπορεί να οριστεί ως η υποστήριξη των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο μιας μη κυβερνητικής οργάνωσης (ΜΚΟ).

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ VOLUME

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΑΣ ΦΑΣΗ

Κατά τη διάρκεια των ομάδων εστίασης, ρωτήσαμε τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες ποιος είναι ο ορισμός τους για τον εθελοντισμό.

Και οι δύο ομάδες-στόχοι έδωσαν λίγο-πολύ τον ίδιο ορισμό, δηλαδή **«να προσφέρουν το χρόνο και τις δεξιότητές τους με αλτρουιστικό κίνητρο και να προσφέρουν σε ομάδες ανθρώπων με συγκεκριμένες ευαλωτότητες ή σε ομάδες που χρειάζονται ειδική υποστήριξη και προστασία, με απώτερο στόχο να συμβάλουν στο κοινό καλό»**.

Ένα στοιχείο που τονίστηκε από όλους/-ες τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες είναι ότι ο εθελοντισμός γίνεται **χωρίς υλική αποζημίωση**.

Στην Τουρκία, η έννοια της αλληλεγγύης και της κοινωνικής εργασίας (συμπεριλαμβανομένης της ανθρωπιστικής βοήθειας) ήταν παρούσα στους περισσότερους ορισμούς που δόθηκαν από τους νέους.

Στη Γαλλία, συνδέεται περισσότερο με την επαγγελματική ζωή, καθώς η εθελοντική δέσμευση θεωρείται ως ευκαιρία για την ανακάλυψη ενός νέου εργασιακού πεδίου και την απόκτηση δεξιοτήτων για τους/τις περισσότερους/-ες συμμετέχοντες/-ουσες.

Τώρα που είδαμε ότι υπάρχουν παρόμοιες έννοιες και ορισμοί στις διάφορες χώρες εταίρους, ας ρίξουμε μια ματιά στην πραγματικότητα με μερικά στοιχεία.

ii. Στατιστικά στοιχεία

Παρόλο που αυτή η έρευνα επικεντρώνεται σε διάφορες χώρες (5 χώρες της ΕΕ και μία μη ΕΕ), θεωρήσαμε σημαντικό να συμπεριλάβουμε κάποιες πληροφορίες σχετικά με την πραγματικότητα σε επίπεδο ΕΕ για να εμβαθύνουμε περισσότερο σε αυτό το θέμα.

Τα απαραίτητα

• Στην ΕΕ

Ο εθελοντισμός έχει εξελιχθεί με διαφορετικό ρυθμό στην ΕΕ. Ενώ ορισμένες χώρες έχουν μακρόχρονες παραδόσεις στον εθελοντισμό, σε άλλες ο εθελοντικός τομέας είναι ακόμη ανεπαρκώς ανεπτυγμένος ή δεν έχει ακόμη εμφανιστεί.

Για παράδειγμα, πάνω από το ένα τρίτο των νέων στην Ιρλανδία (42 %), τη Δανία (39 %) και τις Κάτω Χώρες (38 %) έχουν ασκήσει κάποια εθελοντική δραστηριότητα, ενώ οι ερωτηθέντες/-είς στη Βουλγαρία (10 %), την Ελλάδα (13 %) και τη Σουηδία (15 %) έχουν τις λιγότερες πιθανότητες να το έχουν κάνει.

Παρ' όλα αυτά, τα τελευταία 20 χρόνια, περίπου 100.000 νέοι έχουν συμμετάσχει σε διεθνή εθελοντισμό μέσω της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας (τώρα γνωστή ως Ευρωπαϊκό

Σώμα Αλληλεγγύης) ⁴.

Η ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων αποτελεί προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού, για παράδειγμα, χρόνο με το χρόνο δημιουργούνται όλο και περισσότερα μέσα για τη στήριξη προγραμμάτων εθελοντισμού.

Εξετάζοντας προσεκτικά την κατάσταση όσον αφορά τον εθελοντισμό των νέων στις χώρες εταίρους του προγράμματος VOLUME, διαπιστώσαμε αρκετά διαφορετικές καταστάσεις. Φαίνεται ότι είναι αρκετά δύσκολο να ληφθούν ακριβή στοιχεία σε αρκετές χώρες.

Εντός της κοινοπραξίας, οι χώρες στις οποίες οι νέοι εργάζονται περισσότερο εθελοντικά είναι οι εξής:

- Αυστρία: Το 43% των ατόμων ηλικίας 15-29 ετών είναι εθελοντές/-ριες.
- Γαλλία: αν το 25% του γενικού πληθυσμού είναι εθελοντές/-ριες, το 17% άτομα κάτω των 25 ετών. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική αύξηση στη Γαλλία όσον αφορά τις εθελοντικές δραστηριότητες των νέων στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος Service Civique. Πράγματι, μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις του 2015, η γαλλική κυβέρνηση διπλασίασε τον αριθμό των τοποθετήσεων για την ανάπτυξη της δέσμευσης των νέων ως πολιτών στην κοινωνία, ώστε να φθάσει τους 150 000 νέους ετησίως. Οι νέοι αυτοί συμμετέχουν σε μη κερδοσκοπικές δραστηριότητες για τουλάχιστον 24 ώρες την εβδομάδα κατά τη διάρκεια μιας περιόδου μεταξύ 6 και 12 μηνών.
- Η Ιρλανδία είναι η πρώτη χώρα στην ΕΕ όσον αφορά τον αριθμό των εθελοντών/-ριών (και 10η στον κόσμο), αν και πρέπει να τονιστεί ότι οι νέοι μεταξύ 15 και 24 ετών προσέφεραν τις λιγότερες ώρες εθελοντισμού (6,9%) σε σύνολο 232,8 εκατομμυρίων ωρών εθελοντικών δραστηριοτήτων το 2011.

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών με το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στον εθελοντισμό, καθώς **μόλις το 11,7 % του πληθυσμού άνω των 16 ετών αναφέρθηκε ότι συμμετέχει σε επίσημες εθελοντικές δραστηριότητες.**

Ωστόσο, είναι δύσκολο να έχουμε πρόσβαση σε συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με τις εθελοντικές δραστηριότητες των νέων στην τουρκική και κυπριακή κοινωνία.

Περαιτέρω ανάπτυξη του θέματος

Ακολουθούν τα κυριότερα ευρήματα στις διάφορες χώρες-εταίρους του προγράμματος, ώστε να μπορέσετε να κατανοήσετε καλύτερα την πραγματικότητα.

Οι τάσεις σχετικά με τον εθελοντισμό τα τελευταία χρόνια είναι αρκετά ενδιαφέρουσες. Στην Ελλάδα, όλο και περισσότεροι άνθρωποι αποφάσισαν να προσφέρουν εθελοντική εργασία, λόγω της οικονομικής κρίσης και της υποδοχής πολλών προσφύγων στη χώρα. Ωστόσο, η συμμετοχή αυτή δεν φαίνεται στις στατιστικές, καθώς οι δραστηριότητες δεν θεωρούνται απολύτως συμβατές με τον επίσημο ορισμό του εθελοντισμού.

⁴ (Πηγή: <https://epthinktank.eu/2016/10/20/volunteering-in-the-eu-plenary-podcast/>)

Στην Τουρκία υπάρχει αύξηση των εθελοντικών δραστηριοτήτων χάρη στην αύξηση των ΜΚΟ που δημιουργούνται κάθε χρόνο. Ωστόσο, ο αριθμός των εθελοντών/-ριών δεν είναι τόσο υψηλός όσο αναμενόταν.

Ο αντίκτυπος της κρίσης COVID-19 είναι ήδη αισθητός στη Γαλλία και έχουν ήδη δημοσιευθεί μελέτες. Οι άνθρωποι τείνουν να ασχολούνται λιγότερο με τη μακροπρόθεσμη συμμετοχή, καθώς προτιμούν να συμμετέχουν εθελοντικά σε βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες ή δραστηριότητες που γίνονται μία φορά.

Στην Αυστρία

Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-29 ετών, το ποσοστό των εθελοντών/-ριών ανέρχεται στο **43%**, αριθμός που είναι μεγάλος αν αναλογιστούμε ότι ο πληθυσμός της Αυστρίας είναι 8,95 εκατομμύρια.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εθελοντών/-ριών δραστηριοποιείται σε **αθλητικούς συλλόγους και ενώσεις**, ακολουθούμενο από τις **υπηρεσίες αντιμετώπισης καταστροφών και έκτακτης ανάγκης, τις τέχνες, τον πολιτισμό και τον ελεύθερο χρόνο**, καθώς και τους τομείς της **κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης**.

Περίπου το 2 % ασχολείται με την υποστήριξη των **προσφύγων** ή με δραστηριότητες της τοπικής κοινότητας.

Η εθελοντική ενασχόληση στην Αυστρία καταλαμβάνει μεγάλο μέρος της ζωής των νέων, αν αναλογιστούμε ότι όσοι/-ες ασχολούνται με τον εθελοντισμό αφιερώνουν έως και **30 ημέρες το χρόνο** στη δραστηριότητα αυτή. Οι περισσότεροι /-ες εθελοντές/-ριες ασκούν αυτές τις δραστηριότητες τακτικά, ενώ πολλοί είναι επίσης ενεργοί σε προσωρινά προγράμματα.⁵

Στην Κύπρο

Το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού είναι ο διορισμένος δημόσιος φορέας υπεύθυνος για τον Εθελοντισμό στην Κύπρο. Πρέπει να σημειωθεί ότι το ΠΣΣΕ ενεργεί ως ο κύριος οργανωτικός φορέας των εθελοντικών οργανώσεων και αποτελεί ξεχωριστή οντότητα από την κυβέρνηση.

Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι στο ΠΣΣΕ έχουν εγγραφεί μόνο εθελοντικές οργανώσεις, επομένως δεν περιλαμβάνονται δομές όπως ιδρύματα, σύλλογοι ή άλλες μορφές εθελοντικών οργανώσεων. Κατά την περίοδο μεταξύ **1974-2009 περίπου 3227 οργανώσεις ήταν μέλη του ΠΣΣΕ, ενώ έχουν εγγραφεί 289 μη κερδοσκοπικές εταιρείες**. Ο παρακάτω πίνακας παρέχει ανάλυση των ποσοστών και του αριθμού των οργανώσεων.

Εκτός από αυτές τις πληροφορίες, δεν είναι δυνατόν να έχουμε πρόσβαση σε συγκεκριμένα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη δέσμευση της νεολαίας και τον εθελοντισμό.

Στη Γαλλία

Στη Γαλλία, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ του επίσημου «bénévoles» στο πλαίσιο μιας οργάνωσης (επίσημος εθελοντισμός) και του

⁵ Aaron O'Neill, Statista – Austria Statistics & Facts, 2021, ανακτήθηκε στις 13/06/2022
<https://www.statista.com/topics/2419/austria/#dossierKeyfigures>.

BMASGK, *Volunteering in Austria*, Vienna, 2019. ISBN: 978-3-85010-562-0

ανεπίσημου (που αναφέρεται επίσης ως «bénévolat de proximité») που πραγματοποιείται εκτός οργάνωσης. Αυτός ο δεύτερος τύπος εθελοντισμού δεν αναλύεται ούτε μετριέται. Μόνο οι «bénévoles» που δραστηριοποιούνται σε μια δηλωμένη ένωση λαμβάνονται υπόψη (επίσημος εθελοντισμός) στα επίσημα στοιχεία.

Σύμφωνα με την CPCA, (Conférence permanente des coordinations associatives)

η πλειοψηφία των «bénévoles» δραστηριοποιούνται σε εθελοντικές οργανώσεις.

Στη Γαλλία, 1 στους 4 πολίτες είναι εθελοντής σε μια ένωση. Αυτό σημαίνει ότι 13 εκατομμύρια άνθρωποι ασχολούνται με την εθελοντική εργασία σε μια ένωση.

Ο αριθμός αυτός έχει παραμείνει σχετικά σταθερός από τότε που ξεκίνησε το βαρόμετρο το 2010⁶.

Στη Γαλλία, το 2017 δημοσιεύθηκε ότι το 17% των ατόμων κάτω των 25 ετών ασχολείται τακτικά με τον εθελοντισμό σε σύγκριση με το 30% των ατόμων ηλικίας 55 έως 74 ετών.

Στη Γαλλία, σύμφωνα με έρευνα του INSEE (Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής), ο πιο συνηθισμένος τύπος δραστηριότητας που αναλαμβάνουν οι «bénévoles» είναι η διοργάνωση εκδηλώσεων (συμπεριλαμβανομένων παραστάσεων, εκθέσεων, αθλητικών εκδηλώσεων κ.λπ.): Το 37% των εθελοντών/-ριών συμμετέχει σε αυτό το είδος δραστηριότητας.⁷

Εάν επικεντρωθούμε στην ομάδα-στόχο των νέων μεταξύ 15 και 34 ετών, το ποσοστό είναι ελαφρώς χαμηλότερο από εκείνο του γενικού πληθυσμού (20% αντί για 25%).

Η διάρκεια της συμμετοχής σε μια ένωση ποικίλλει και είναι γενικά σύντομη. Σχεδόν 1 στους 2 συμμετέχει για 1 έτος ή λιγότερο- μόνο 1 στους 8 εθελοντές/-ριες συμμετέχει για περισσότερα από 5 έτη. Όταν ερωτώνται οι νέοι που συμμετέχουν σε μια ένωση, σχεδόν 3 στους 10 δηλώνουν ότι συμμετέχουν από 6 μήνες έως 1 έτος.

Όσον αφορά το πρόγραμμα Service Civique, το εθνικό πρόγραμμα εθελοντισμού για τους νέους μεταξύ 16 και 25 ετών (έως 30 ετών για τα άτομα με αναπηρία), το 2020, **132.000 νέοι ήταν εθελοντές/-ριες, με δέσμευση τουλάχιστον 24 ωρών την εβδομάδα για ελάχιστη διάρκεια 6 μηνών.**

Οι νέοι άνδρες συμμετέχουν λίγο περισσότερο από τις γυναίκες στον εθελοντισμό. Το κύριο θέμα στο οποίο εμπλέκονται οι νέοι είναι ο αθλητισμός.

Στην Ελλάδα

Σε γενικές γραμμές, έχει διεξαχθεί πολύ περιορισμένη έρευνα στον τομέα του εθελοντισμού, με αποτέλεσμα να υπάρχουν **ελάχιστα στοιχεία.**

Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν υπάρχει συστηματική μέτρηση του εθελοντισμού τόσο σε ποσοτικό όσο και σε ποιοτικό επίπεδο (ΕΚΡΙΖΟ, 2015). Επιπλέον, με εξαίρεση το μητρώο εθελοντικών οργανώσεων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη⁸, η Ελλάδα δεν διαθέτει μια καλά δομημένη βάση δεδομένων για τους/τις εθελοντές/-ριες και τις εθελοντικές οργανώσεις, **με αποτέλεσμα να υπάρχουν περιορισμένες πληροφορίες σχετικά με τον**

⁶ Πηγή : France Bénévolat

⁷ (Πηγή: https://ec.europa.eu/citizenship/pdf/national_report_fr_en.pdf)

⁸ <https://www.civilprotection.gr/el/mitroo-ethelontikon-organoseon>

εθελοντισμό σε εθνικό επίπεδο, λόγω της έλλειψης επίσημων στατιστικών στοιχείων (π.χ. εθνικές έρευνες).

Η Ελλάδα ανήκει στην κατηγορία των κρατών μελών της ΕΕ όπου ο εθελοντισμός ρυθμίζεται μέσω άλλων υφιστάμενων νόμων.

Ελλείπει εθνικών ερευνών για τον εθελοντισμό, τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα έχουν αντληθεί κυρίως από εκθέσεις της ΕΕ και μελέτες ερευνητικών ινστιτούτων και όχι από κρατικές πηγές.

Η Ελλάδα κατατάσσεται μεταξύ των χωρών με τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής σε εθελοντικές δραστηριότητες το 2015, καθώς μόλις το 11,7% του πληθυσμού άνω των 16 ετών αναφέρεται ότι συμμετέχει σε επίσημες εθελοντικές δραστηριότητες, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις άτυπες εθελοντικές δραστηριότητες ήταν 14,4% (Eurostat, 2015).

Σύμφωνα με την ίδια πηγή, ο μέσος όρος της συμμετοχής των ανθρώπων στην ΕΕ-28 καταγράφηκε να είναι 19,3 και 22,2% αντίστοιχα.

Στο ίδιο πνεύμα, τα Ευρωβαρόμετρα παρείχαν μια ελαφρώς διαφοροποιημένη εικόνα όσον αφορά την εθελοντική συμμετοχή στη χώρα.

Πιο συγκεκριμένα, λαμβάνοντας ως σημείο αναφοράς την περίοδο μεταξύ Δεκεμβρίου 2004 και Μαΐου 2011, το ποσοστό των Ελλήνων υπηκόων που συμμετέχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες εκτιμάται σε 14%, ποσοστό αρκετά χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ που είναι 23%⁹. Το ποσοστό αυτό αναφέρεται αποκλειστικά στους τύπους οργανωμένου ή επίσημου εθελοντισμού, δηλαδή στις εθελοντικές δραστηριότητες που οργανώνονται μέσω συλλόγων, ιδρυμάτων, μη κυβερνητικών οργανώσεων, μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και εταιρειών.

Αντίθετα, σύμφωνα με την ελληνική εθνική έκθεση για τον εθελοντισμό στην ΕΕ, που εκπονήθηκε από την GHK Consulting, η οποία ανατέθηκε από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA) και διαχειρίζεται από τη Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (DG EAC) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και δημοσιεύθηκε το 2011, ο συνολικός αριθμός των τακτικών εθελοντών/-ριών τοποθετείται μεταξύ 30.000 και 32.000 ατόμων (GHK Consulting, 2010).

Ωστόσο, η έκθεση επαναλαμβάνει ότι ο συνολικός αριθμός εκτιμάται ότι είναι σχετικά υψηλότερος, ενώ ο συνολικός αριθμός των εθελοντών/-ριών που συμμετείχαν κατά τη διάρκεια των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 στην Αθήνα εξαιρέθηκε από τις εκτιμήσεις (περίπου 45.000 άτομα). Σύμφωνα με την έκθεση, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό πληθυσμό της χώρας (περίπου 11 εκατομμύρια), ο συνολικός αριθμός των εθελοντών/-ριών αντιπροσώπευε σχεδόν το 0,3% του ελληνικού πληθυσμού.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, υπάρχουν ελάχιστα στοιχεία σχετικά με το προφίλ των εθελοντών/-ριών (ισορροπία φύλων, ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, κατάσταση απασχόλησης ή εθελοντική συμμετοχή).

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα δεν αντικατοπτρίζουν συγκεκριμένα την εθελοντική συμμετοχή των νέων, αλλά τη συμμετοχή του γενικού πληθυσμού.

⁹ Μπουρικός & Σοτιροπούλος, 2014, p 19

Στην Ιρλανδία

Η Ιρλανδία κατέχει την πρώτη θέση στην Ευρώπη και τη δέκατη θέση στον κόσμο όσον αφορά τον εθελοντικό χρόνο στον Παγκόσμιο Δείκτη Προσφοράς. Περίπου 1 εκατομμύριο άνθρωποι στην Ιρλανδία προσφέρουν εθελοντική εργασία κάθε χρόνο.

Με έναν τόσο μεγάλο αριθμό ανθρώπων που δραστηριοποιούνται εθελοντικά στην Ιρλανδία, είναι σαφές ότι ο εθελοντισμός συμβάλλει σημαντικά στη συμμετοχή των πολιτών και προάγει μια υγιή και ενεργή κοινωνία.

Τα πιο πρόσφατα και λεπτομερή στοιχεία, από τα επίσημα στοιχεία της εθνικής απογραφής εθελοντισμού, είναι από το 2011. Αν και έχουν πραγματοποιηθεί πιο πρόσφατες απογραφές, δεν συμπεριλήφθηκαν ερωτήσεις σχετικά με τον εθελοντισμό.

Κατά την απογραφή του 2011 διαπιστώθηκε ότι πάνω από το ένα τέταρτο των ενηλίκων ηλικίας 15 ετών και άνω εργάζονταν εθελοντικά στην Ιρλανδία (28,4% των ατόμων). Οι εθελοντές/-ριες επένδυσαν σε πάνω από 232,8 εκατομμύρια ώρες ετησίως. Περίπου το 65% αυτών των ωρών προσφέρθηκε εθελοντικά από άτομα ηλικίας 45 ετών και άνω. Τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών προσέφεραν τις λιγότερες ώρες εθελοντισμού (6,9%). Ένα ελαφρώς υψηλότερο ποσοστό γυναικών (28,7%) από ό,τι ανδρών συμμετείχε σε εθελοντικές δραστηριότητες (28,1%). Η πρακτική δείχνει επίσης ότι οι περισσότερες οργανώσεις που συμμετέχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες (πάνω από το 70%) περιλαμβάνουν ως εθελοντές μειονεκτούντες νέους. Οι ομάδες εθελοντών νέων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση είναι εκείνες που αντιμετωπίζουν κοινωνικά, οικονομικά εμπόδια και πολιτισμικές διαφορές.

Οι ομάδες των μειονεκτούντων νέων εθελοντών που περιλαμβάνονται περισσότερο είναι οι εθελοντές/-ριες που είναι μετανάστες/-ριες (78,4%), όσα άτομα κατάγονται από οικογένεια μεταναστών ή προσφύγων (70,3%), όσα άτομα προέρχονται από εθνική ή εθνοτική μειονότητα (73%), εθελοντές/-ριες με χαμηλό βιοτικό επίπεδο (70,3%), όσα άτομα έχουν χαμηλό εισόδημα (83,8%), εθελοντές/-ριες που εξαρτώνται από το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας (86,5%), όσα άτομα αντιμετωπίζουν μακροχρόνια ανεργία ή φτώχεια (78,4%), όσα άτομα αντιμετωπίζουν διακρίσεις λόγω εθνικότητας (70,3%) και εθελοντές/-ριες που ζουν σε αστικές υποβαθμισμένες ζώνες (70,3%).

Στην Τουρκία

Στην Τουρκία είναι προσβάσιμα μόνο στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους οργανισμούς που φιλοξενούν εθελοντές/-ριες και όχι ο αριθμός των εθελοντών/-ριών στη χώρα.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Συλλόγων και της Γενικής Διεύθυνσης Ιδρυμάτων, τον Ιανουάριο του 2020, στην Τουρκία λειτουργούσαν 119.128 σύλλογοι και 5.268 νέα ιδρύματα. Ο αριθμός των ξένων ΟΚΠ (Οργανώσεων Κοινωνίας των Πολιτών) που επιτρέπεται να λειτουργούν στην Τουρκία είναι 150.

Η εκπαίδευση κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των δραστηριοτήτων του 3ου τομέα.

Τα ιδρύματα δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς της εκπαίδευσης και της κοινωνικής βοήθειας, οι ενώσεις στους τομείς της επαγγελματικής και αλληλεγγύης, αθλητικής και θρησκευτικής υπηρεσίας. Ενώ το 43,5% των νέων ιδρυμάτων που ιδρύθηκαν στην Τουρκία

δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης, το 28,9% στους τομείς της κοινωνικής βοήθειας, το 0,5% στους τομείς του δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.

Τα τελευταία 7 χρόνια, τα μέλη των ενώσεων αυξήθηκαν κατά 52%.

Ωστόσο, είναι δύσκολο να έχουμε πρόσβαση σε συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με τις εθελοντικές δραστηριότητες των νέων στην τουρκική κοινωνία.

Εξέλιξη του εθελοντισμού τα τελευταία 10 χρόνια

Προσπαθήσαμε να εντοπίσουμε τις αλλαγές και τις τάσεις σε ορισμένες χώρες εταίρους όσον αφορά τον εθελοντισμό τα τελευταία 10 χρόνια.

Στην Ελλάδα, με το ξέσπασμα της προσφυγικής κρίσης το 2015, εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο διέσχισαν τα χερσαία και θαλάσσια σύνορα και βρέθηκαν στην ελληνική επικράτεια για σημαντικό χρονικό διάστημα, φιλοξενούμενοι/-ες σε κέντρα υποδοχής ή ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας. Αυτό προκάλεσε το αίσθημα γενναιοδωρίας και υποστήριξης του τοπικού πληθυσμού.

Η ελληνική κοινωνία πολιτών ανταποκρίθηκε παρέχοντας σημαντικό εθελοντικό έργο βοήθειας, τόσο μέσω επίσημων υπηρεσιών (κυρίως ΜΚΟ), αλλά και μέσω άτυπου εθελοντισμού και ανεπίσημων εθελοντικών δικτύων και συλλόγων. Πολλοί ακαδημαϊκοί έχουν αναδείξει το ρόλο των εθελοντών στην αντιμετώπιση των αναγκών των προσφύγων (Kalogeraki, 2018). Οι εθελοντές/-ριες παρείχαν ποικίλες υπηρεσίες αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών τροφίμων, της συλλογής και διαλογής ρούχων, της παροχής ιατρικής, νομικής και οικονομικής βοήθειας, της διάσωσης ανθρώπων από τη θάλασσα, του μαγειρέματος, της δημιουργίας πλυντηρίων κ.ο.κ. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τα πρώτα χρόνια της προσφυγικής κρίσης η πλειοψηφία της εθελοντικής εργασίας αφορούσε την κάλυψη των βασικών αναγκών των προσφύγων.

Υπάρχουν διάφοροι μελετητές που έχουν διεξάγει έρευνες στον τομέα του εθελοντισμού για τη συγκεκριμένη περίοδο στον ανθρωπιστικό τομέα. Οι περισσότεροι μελετητές έχουν δώσει έμφαση στο ρόλο και την πορεία των εθελοντών/-ριών, καθώς πολλοί από αυτούς ήταν απλοί πολίτες που ανέλαβαν δράση με βάση την αλληλεγγύη και το ανιδιοτελές κίνητρο (Witcher, 2020). **Άλλοι μελετητές τόνισαν ότι στην Ελλάδα υπάρχει μια ζωντανή, άτυπη, μη θεσμοθετημένη κοινωνία των πολιτών, η οποία δεν εμπίπτει σε αυστηρούς και συγκεκριμένους ορισμούς του εθελοντισμού** (Kalogeraki, 2018).

Έρευνα που διεξήχθη το 2013¹⁰ κατέδειξε ότι **ο αριθμός των Ελλήνων υπηκόων που συμμετέχουν σε εθελοντικές πρωτοβουλίες αυξήθηκε κατά 44% από το 2010, το έτος που εμφανίστηκαν οι καταστροφικές συνέπειες της ελληνικής κρίσης**. Επιπλέον, ένα ποσοστό 71% αφορούσε πρωτοβουλίες κοινωνικής αλληλεγγύης ¹¹ (παροχή αγαθών σε φτωχούς/ανασφάλιστους ανθρώπους, δράσεις για την υγεία των φτωχών/ανασφάλιστων, ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών χωρίς μεσάζοντες, προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δράσεις για το περιβάλλον και τη γειτονιά). Επιπλέον, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, ένα ποσοστό 81% αξιολόγησε θετικά τις εθελοντικές δραστηριότητες, ενώ οι

¹⁰ <https://www.lifo.gr/now/greece/simantiki-ayxisi-toy-ethelontismoy-apo-2010>

¹¹ <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/edusc/article/viewFile/300/261>

αλληλέγγυες δραστηριότητες, το δίκαιο εμπόριο και ο ακτιβισμός αξιολογήθηκαν θετικά από 71%, 60% και 46% αντίστοιχα.

Στην Τουρκία, σύμφωνα με τις στατιστικές της κοινωνίας πολιτών του Ιδρύματος Τρίτου Τομέα της Τουρκίας (TUSEV), ο αριθμός των ατόμων που είναι μέλη διάφορων οργανώσεων στην Τουρκία αυξήθηκε από 4,5 εκατομμύρια σε 8,5 εκατομμύρια μέσα σε 7 χρόνια, και μόνο το 5,5% αυτών των μελών είναι γυναίκες και το 70% είναι ηλικίας 30-50 ετών.

Παρατηρείται ότι υπάρχει αύξηση του ενδιαφέροντος για συμμετοχή στην κοινωνία πολιτών στην Τουρκία σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια. Ο αριθμός των ατόμων που είναι μέλη διαφόρων ενώσεων στην Τουρκία αυξήθηκε από 4,5 εκατομμύρια σε 8,5 εκατομμύρια μέσα σε 7 χρόνια. Το ποσοστό αυτό είναι μόνο το 12% του πληθυσμού. Όταν εξετάζεται η συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών, το ποσοστό αυτό υπολείπεται του μέσου όρου των χωρών της ΕΕ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της TUSEV, ενώ στην Κροατία αντιστοιχεί 1 ΜΚΟ για 93 άτομα και 161 άτομα στη Μακεδονία, στην Τουρκία αντιστοιχεί 1 ΜΚΟ για κάθε 714 άτομα.

Παρά την αύξηση του αριθμού των μη κυβερνητικών οργανώσεων, των μελών σε ΜΚΟ και του εθελοντισμού, το επίπεδο του εθελοντισμού στην Τουρκία δεν βρίσκεται ακόμη στο αναμενόμενο επίπεδο. Σύμφωνα με τη μελέτη που διεξήχθη από την ερευνητική ομάδα του International Social Survey Program Research Group το 2014, το ποσοστό των εθελοντών στην Τουρκία είναι 6,2%. Σε συγκριτικά στοιχεία, η Δανία βρίσκεται στην κορυφή του καταλόγου με 57,2%, η Νότια Αφρική βρίσκεται στη δεύτερη θέση με 55% και οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται στην τρίτη θέση με 52,8%. Η Τουρκία βρίσκεται στην 33η θέση μεταξύ 34 χωρών.

Στη Γαλλία, υπήρξε μεγάλη αλλαγή μετά την πανδημία COVID-19. Πολλοί άνθρωποι αποφάσισαν να σταματήσουν να αφιερώνουν το χρόνο τους σε οργανώσεις. Πολλές οργανώσεις έκλεισαν επίσης κατά τη διάρκεια της πανδημίας (λόγω της κρίσης και της έλλειψης εθελοντών). Ωστόσο, αν και η μακροπρόθεσμη δέσμευση έχει πράγματι μειωθεί, φαίνεται ότι ο αριθμός των **βραχυπρόθεσμων εθελοντών** έχει αυξηθεί, καθώς οι άνθρωποι θέλουν να βοηθήσουν και να υποστηρίξουν δραστηριότητες, αλλά για σύντομο χρονικό διάστημα. Ο κοινωνικός τομέας και ο αθλητισμός είναι οι τομείς που έχουν κερδίσει εθελοντές/-ριες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους.

iii. Υφιστάμενες πολιτικές και προγράμματα για τη στήριξη του εθελοντισμού στην ΕΕ και στις χώρες εταίρους

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Δεν μπορούμε να ασχοληθούμε με το θέμα των προγραμμάτων εθελοντισμού χωρίς να μιλήσουμε για το **Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης**, το εμβληματικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχει σχεδιαστεί για νέους που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες αλληλεγγύης σε διάφορους τομείς. Οι τομείς αυτοί κυμαίνονται από τη βοήθεια προς τους

μειονεκτούντες πληθυσμούς έως την ανθρωπιστική βοήθεια, καθώς και τη συμβολή σε δράσεις για την υγεία και το περιβάλλον σε ολόκληρη την ΕΕ και πέραν αυτής.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί σχέδια για την εμπλοκή των νέων σε δραστηριότητες αλληλεγγύης που αντιμετωπίζουν κοινωνικές προκλήσεις μέσω του εθελοντισμού ή με τη δημιουργία δικών τους σχεδίων αλληλεγγύης. Φιλοδοξία του προγράμματος είναι όχι μόνο να είναι πιο περιεκτικό, αλλά και πιο πράσινο και ψηφιακό.

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης χρηματοδοτεί έργα εθελοντισμού και αλληλεγγύης. Είναι ανοικτό σε άτομα ηλικίας 18 έως 30 ετών και σε οργανώσεις στην ΕΕ και σε χώρες εταίρους¹².

Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, ορισμένοι οργανισμοί δημιουργούν ειδικά έργα και ευκαιρίες για νέους με λιγότερες ευκαιρίες, ώστε όλοι να έχουν την ευκαιρία να γίνουν εθελοντές/-ριες

Αν και όλες οι χώρες εταίροι συμμετέχουν στο πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, μόνο η Γαλλία φαίνεται να ξεχωρίζει, με προγράμματα που ενθαρρύνουν και προσφέρουν ένα νομικό πλαίσιο στις εθελοντικές δραστηριότητες, σε όλα τα επίπεδα: στη Γαλλία, την Ευρώπη και πέρα από αυτήν.

Στην Τουρκία, στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η συμμετοχή σε εθελοντικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των συλλόγων είναι υποχρεωτική.

Στις άλλες χώρες, αυτό που διαπιστώθηκε είναι ότι έχουν αναπτυχθεί πόροι και πλατφόρμες για την ενθάρρυνση των νέων να προσφέρουν εθελοντική εργασία, είτε από τα κράτη είτε από ΜΚΟ.

Στην Αυστρία

Στην Αυστρία, **οι νέοι ενθαρρύνονται και ενδυναμώνονται να συμμετέχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες χάρη στη στρατηγική για τον εθελοντισμό των νέων**, η οποία αποτελεί μέρος της αυστριακής στρατηγικής για τη νεολαία.

Η στρατηγική αποτελείται από δύο βασικούς τομείς: τη συμμετοχή και την πρωτοβουλία. Συγκεκριμένα, οι νέοι εμπλέκονται μέσω της αγωγής του πολίτη και της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη, η οποία θα συμβάλει στην προώθηση της εθελοντικής εργασίας ως συστατικό στοιχείο των προσόντων των νέων, συμβάλλοντας στην επίτευξη των εθνικών στόχων για τη νεολαία (Österreichische Jugendziele).

Συγκεκριμένα, ο εθελοντισμός προωθείται και ενθαρρύνεται μέσω των ακόλουθων εργαλείων:

- **Ιστοσελίδες εθελοντισμού** - μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.freiwilligenweb.at που διαχειρίζεται απευθείας το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Φροντίδας και Προστασίας των Καταναλωτών, παρέχονται σχετικές πληροφορίες για κάθε είδους εθελοντική δέσμευση στην Αυστρία.

¹² https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/european-solidarity-corps_en

- Τα **Κέντρα Πληροφόρησης Νέων** - με στόχο την ενημέρωσή τους για τις ευκαιρίες εθελοντισμού στην Αυστρία και στο εξωτερικό, μέσω δια ζώσης συμβουλευτικής και με τη δημοσίευση ειδήσεων και πληροφοριών σε ειδικές ιστοσελίδες, όπως η πλατφόρμα Jugendportal.
- **Κέντρα Εθελοντών** - προσφέρουν βασική και προχωρημένη κατάρτιση για εθελοντές/-ριες και συντονιστές/-τριες εθελοντών, καθώς και τοποθέτηση, συμβουλευτική και συνεχή υποστήριξη για όσους συμμετέχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες.
- **EureProjekte (YourProjects)** - μια πρωτοβουλία που έλαβε χώρα από το 2015 έως το 2021, η οποία έδωσε τη δυνατότητα σε νέους ηλικίας 14 έως 24 ετών να δημιουργήσουν και να υλοποιήσουν τα δικά τους σχέδια για θέματα όπως τέχνη και πολιτισμός, περιβάλλον, υγεία, βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων.
- **Έκθεση (Νέων) Εθελοντών (Freiwilligenmesse)** - η έκθεση για τη γνωριμία με τοπικές οργανώσεις, ΜΚΟ και ΣΕΟ και τη συμμετοχή τους πραγματοποιείται κάθε χρόνο από το 2012. Η πρώτη έκθεση για νέους/-ες εθελοντές/-ριες διοργανώθηκε το 2016.

Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Φροντίδας και Προστασίας των Καταναλωτών έχει επίσης συστήσει ειδικό ταμείο για την περαιτέρω προώθηση και ενθάρρυνση των ατόμων να δεσμευτούν σε εθελοντικές δραστηριότητες: το **Ταμείο Αναγνώρισης της Εθελοντικής Δέσμευσης**.

Η επιχορήγηση επιδοτεί δραστηριότητες ή πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην υποστήριξη της εθελοντικής δέσμευσης στην Αυστρία με ανώτατο όριο 15.000 ευρώ στην περίπτωση ενός οργανισμού ¹³.

Κύπρος

Στην Κύπρο, οι ευκαιρίες εθελοντισμού προωθούνται με πιο έμμεσο τρόπο (Patsalidou, 2012).

1. Εβδομάδα Εθελοντών- κάθε χρόνο πραγματοποιείται μια εθνική εκστρατεία για να τονιστεί η σημασία των εθελοντών/-ριών στην κοινωνία σήμερα
2. Νεολαία και Εθελοντισμός
3. Διεθνής Ημέρα Εθελοντισμού- για άλλη μια φορά τονίζεται η συμβολή του εθελοντισμού
4. Δράσεις ευαισθητοποίησης από τους οργανισμούς για την προσέλκυση εθελοντών/-ριών και την προώθηση του έργου τους.
5. Ευκαιρίες εθελοντισμού μέσω της κάλυψης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης
6. Κέντρα πληροφόρησης νέων - τα κέντρα αυτά λειτουργούν από το Συμβούλιο Νεολαίας της Κύπρου. Έχουν ως στόχο την προώθηση της συμμετοχής των μαθητών στις εθελοντικές τους δραστηριότητες, ενώ παράλληλα παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης και συμβουλευτικής στους νέους.

¹³ EACEA National Policies Platform: Youthwiki, *Youth Wiki – Austria*, ανακτήθηκε στις 17/06/2022
<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/austria/26-raising-awareness-about-youth-volunteering-opportunities>

Πρόγραμμα «Νέες Πρωτοβουλίες» - πλήρως χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα από το Συμβούλιο Νεολαίας της Κύπρου για πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν ΜΚΟ νέων σε εθνικό επίπεδο (Kountouris, 2011)

Γαλλία

Στη Γαλλία υπάρχουν διαφορετικά προγράμματα εθελοντισμού, γεγονός που μπορεί επίσης να εξηγήσει γιατί υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ των λέξεων που χρησιμοποιούνται για να μιλήσουμε για τη δέσμευση στον εθελοντισμό.

- Service Civique

Η Service Civique (Υπηρεσία Πολιτών), διαδραματίζει εξέχοντα ρόλο στην πολιτική για τη νεολαία, καθώς είναι ένα πρόγραμμα που έχει σχεδιαστεί για να ενθαρρύνει την πολιτική δέσμευση των νέων ηλικίας 16 έως 25 ετών, καθώς και των νέων με αναπηρία ηλικίας 16 έως 30 ετών, χωρίς προϋποθέσεις προσόντων.

Η Service Civique μπορεί να διαρκέσει από 6 έως 12 μήνες με τουλάχιστον 24 ώρες εβδομαδιαίως, για «μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που έχουν λάβει έγκριση για την υπηρεσία του πολίτη με σκοπό την εκπλήρωση αποστολών γενικού συμφέροντος εκπαιδευτικού, περιβαλλοντικού, επιστημονικού, κοινωνικού, αθλητικού χαρακτήρα, οικογενειακής ή πολιτικής ασφάλειας ή πρόληψης, προώθησης της γαλλοφωνίας και της γαλλικής γλώσσας κ.λπ.».

Η Service Civique θεωρείται αποτελεσματική καθώς είναι εξαιρετικά δημοφιλής. Από τη δημιουργία της το 2010, περισσότεροι από 200.000 νέοι έχουν λάβει συμμετοχή. Η δυναμική αυτής της αύξησης συνεχίστηκε, με αποτέλεσμα να τεθεί ο στόχος να συμμετέχουν 145.000 νέοι/-ες εθελοντές/-ριες σε ένα έργο το 2020 και τελικά 150.000 εθελοντές/-ριες ετησίως.

Ενθαρρύνεται η συμμετοχή των νέων με λιγότερες ευκαιρίες και που δεν έχουν πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ακόμη και αν δεν χρησιμοποιείται τόσο πολύ από γαλλικούς οργανισμούς, το πρόγραμμα αυτό μπορεί να αναπτυχθεί παγκοσμίως και να δώσει ευκαιρίες εθελοντισμού σε νέους σε όλο τον κόσμο.

Από την εγκύκλιο με αριθμό 2017-146 της 7ης Σεπτεμβρίου 2017, τα πανεπιστήμια και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ανώτατης Εκπαίδευσης, Έρευνας και Καινοτομίας πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή ένα σύστημα για την αποτίμηση της δέσμευσης των φοιτητών/-ριών, ιδίως της δέσμευσης μέσω της ολοκλήρωσης μιας υπηρεσίας του πολίτη. Στη συνέχεια, παρέχει ορισμένα πλεονεκτήματα, ανάλογα με το Πανεπιστήμιο, όπως η δυνατότητα επικύρωσης ECTS (ακαδημαϊκές μονάδες).

- Διεθνής Εθελοντισμός Αλληλεγγύης (International Solidarity Volunteering)

Πρόκειται για ένα από τα προγράμματα εθελοντισμού που έχει αναπτύξει η γαλλική κυβέρνηση. Δημιουργήθηκε με το νόμο της 23ης Φεβρουαρίου 2005. Αντικείμενό του είναι «η εκπλήρωση μιας αποστολής γενικού ενδιαφέροντος στο εξωτερικό στους τομείς της αναπτυξιακής συνεργασίας και της ανθρωπιστικής δράσης».

Τα προγράμματα πραγματοποιούνται εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Η σύμβαση υπογράφεται για τουλάχιστον 1 έτος, με δυνατότητα ανανέωσης για συνολική περίοδο 6 ετών.

Όπως και στη Service Cívique, οι εθελοντές/-ριες λαμβάνουν μηνιαία αμοιβή για τη συμμετοχή τους.

- Η Πολιτική Εφεδρεία (The Civic Reserve)

Η πολιτική εφεδρεία, που θεσπίστηκε στη Γαλλία με τον νόμο Περί Ισότητας και Ιθαγένειας της 27ης Ιανουαρίου 2017, διευκολύνει την εθελοντική και περιστασιακή συμμετοχή των πολιτών, καθώς και των αλλοδαπών που διαμένουν νόμιμα στη γαλλική επικράτεια, σε έργα γενικού ενδιαφέροντος.

Μπορείτε να διαβάσετε περισσότερα στη διεύθυνση: jeuneuxaider.gouv.fr και να βρείτε ευκαιρίες εθελοντισμού, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τη διαθεσιμότητά σας...

Ελλάδα

Το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης¹⁴ οργανώνει και διαδίδει πληροφορίες για εθελοντικές δραστηριότητες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς ενεργεί ως εθνικός συντονιστικός φορέας για το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, τα προγράμματα Erasmus+ στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού και το Eurodesk.

Ωστόσο, η προώθηση των εθελοντικών δραστηριοτήτων για τους νέους στην Ελλάδα δεν αποτελεί μέρος μιας συγκεκριμένης εθνικής πολιτικής και πραγματοποιείται κυρίως μέσω Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, ΜΚΟ, εθνικών παραρτημάτων διεθνών οργανισμών, δημόσιων αρχών, όπως νοσοκομεία ή σχολεία ή υπηρεσίες πολιτικής προστασίας. Αυτές τηρούν τα δικά τους μητρώα εθελοντών και απευθύνουν προσκλήσεις για εθελοντές/-ριες διοργανώνοντας εκδηλώσεις ή εκπαιδευτικά σεμινάρια.

Μια πρωτοβουλία που προέρχεται από τον τομέα της εκπαίδευσης και τις οργανώσεις «Νοιάζομαι και δρω» και «Let's do it Greece» υλοποιήθηκε προσφέροντας ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα με στόχο την προώθηση και καλλιέργεια του εθελοντισμού, της αλληλεγγύης και των αξιών του ενεργού πολίτη σε μαθητές/-τριες. Το έργο υλοποιείται από το 2015 και έχει εγκριθεί από το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας σε όλο το φάσμα της σχολικής εκπαίδευσης, από το νηπιαγωγείο έως το λύκειο και τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας. Δημιουργήθηκε ένας χάρτης δράσεων με βάση τέσσερα διαφορετικά θέματα (περιβάλλον, ενεργός συμμετοχή των πολιτών, καλή μεταχείριση των ζώων και κοινότητα) και οργανώθηκε μια εθνική εβδομάδα εθελοντισμού¹⁵ σε ετήσια βάση με τη συμμετοχή μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικού προσωπικού από διάφορα σχολεία της Ελλάδας.

Επιπλέον, διοργανώνονται εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης από τις δημόσιες αρχές στον τομέα της πολιτικής προστασίας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ υπάρχουν ΜΚΟ που απευθύνονται στους νέους για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών μέσω πρωτοβουλιών που σχετίζονται με περιβαλλοντικούς σκοπούς.

¹⁴ <https://www.inedivim.gr/en>

¹⁵ <https://www.diodos.edu.gr/%CF%83%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B5%CE%B2%CE%B4%CE%BF%CE%BC%CE%AC%CE%B4%CE%B1-%CE%B5%CE%B8%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D-lets-do-it-gre/>

Συμπερασματικά, δεν έχουν εντοπιστεί πρόσφατα συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την προώθηση του εθελοντισμού των νέων ως αποτέλεσμα εθνικής ή κυβερνητικής στρατηγικής. Όλες οι δραστηριότητες που εντοπίστηκαν πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με ΜΚΟ ή ιδρύματα με την έγκριση των κρατικών αρχών.

Ιρλανδία

Πολιτικές

Χώρες με μακρά παράδοση στον εθελοντισμό, όπως η Ιρλανδία, **δεν έχουν ειδικούς νόμους για τον εθελοντισμό**, σε αντίθεση με τις μετα-σοσιαλιστικές δημοκρατίες που έχουν ειδικούς νόμους για τη ρύθμιση της πρακτικής του εθελοντισμού.

Στην Ιρλανδία υπάρχουν νομοθεσίες για τους εργαζόμενους, αλλά η κύρια νομοθεσία που ισχύει για έναν/μία εθελοντή/-ρια αφορά την υγεία, την ασφάλεια και την προστασία των δεδομένων. Ο/Η εθελοντής/ρια έχει τα ίδια δικαιώματα βάσει των νόμων περί προστασίας δεδομένων. Σύμφωνα με τον νόμο περί Ασφάλειας, Υγείας και Ευημερίας στην Εργασία του 2005, όλοι οι εργοδότες πρέπει να κάνουν βήματα προς «το μέτρο του εφικτού» για να διασφαλίζουν την ασφάλεια, την υγεία και την ευημερία στο χώρο εργασίας ατόμων όπως οι εθελοντές/-ριες. Οι νόμοι του 2012 έως το 2016 για το Εθνικό Γραφείο Ελέγχου (Παιδιά και Ευάλωτα Πρόσωπα) παρέχουν μια θεσμοθετημένη βάση για τον έλεγχο των προσώπων που εκτελούν σχετική εργασία με παιδιά ή ευάλωτα πρόσωπα, πράγμα που σημαίνει ότι κάθε πρόσωπο του οποίου η εργασία ή η δραστηριότητα συνεπάγεται πρόσβαση σε παιδιά ή ευάλωτα πρόσωπα πρέπει να ελέγχεται - αυτό περιλαμβάνει και τους/τις εθελοντές/-ριες.

Στο πλαίσιο της ιρλανδικής πολιτικής, διαδοχικές κυβερνήσεις έχουν αναγνωρίσει τα οφέλη του εθελοντισμού για το κοινωνικό σύνολο. Σε μια λευκή βίβλο του 2000, η τότε κυβέρνηση αναγνώρισε ότι η θεσμοθετημένη υποστήριξη του κοινοτικού και εθελοντικού τομέα είναι σημαντική για την ευημερία της κοινωνίας που υπερβαίνει τις ωφελιμιστικές ανησυχίες που έχουν να κάνουν με την "αγορά" υπηρεσιών από θεσμοθετημένους οργανισμούς.

Η σημασία του εθελοντισμού για την ευημερία αναγνωρίστηκε από την κυβέρνηση το 2005 με τη δημοσίευση έκθεσης για τους/τις εθελοντές/-ριες και τον εθελοντισμό στην Ιρλανδία. Σημειώνεται ότι το κοινωνικό κεφάλαιο επηρεάζει κάθε πτυχή της κοινοτικής ζωής και έχει ευεργετικά αποτελέσματα στην προσωπική ευημερία και την ικανοποίηση από τη ζωή των εθελοντών/-ριών, των πελατών τους και της κοινωνίας στο σύνολό της.

Προγράμματα/Πρωτοβουλίες

Ο Volunteer Ireland είναι ο εθνικός οργανισμός ανάπτυξης του εθελοντισμού και ο φορέας υποστήριξης όλων των τοπικών κέντρων εθελοντισμού στην Ιρλανδία. (www.volunteer.ie). Ο Volunteer Ireland λαμβάνει περίπου το ήμισυ της χρηματοδότησής του από το Υπουργείο Αγροτικής και Κοινοτικής Ανάπτυξης. Επίσης, χρηματοδοτείται μέσω του Scheme to Support National Organisations (SSNO) και επικεντρώνεται στην ανάπτυξη ικανοτήτων σε όλη την υποδομή του εθελοντισμού.

Ο Volunteer Ireland υποστηρίζει ένα δίκτυο 21 συνεργαζόμενων κέντρων εθελοντισμού, 8 συνεργαζόμενων υπηρεσιών πληροφόρησης για τους/τις εθελοντές/-ριες και παρέχει υποστήριξη σε οργανώσεις που συμμετέχουν σε εθελοντισμό και εθελοντές/-ριες σε όλη την Ιρλανδία μέσω του **I-VOL**, της εθνικής βάσης δεδομένων για τις ευκαιρίες εθελοντισμού. Το δίκτυο των Κέντρων Εθελοντισμού και των υπηρεσιών πληροφόρησης για τους/τις εθελοντές/-ριες συνεργάζεται με περιφερειακές και τοπικές οργανώσεις και εθελοντές/-ριες σε όλη τη χώρα.

Η Volunteer Ireland διαχειρίζεται επίσης το Investing in Volunteers (iIV), το εθνικό πρότυπο ποιότητας για καλές πρακτικές στη διαχείριση εθελοντών/-ριών στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας. Τα πρότυπα παρέχουν στους οργανισμούς ένα πλαίσιο για τη συγκριτική αξιολόγηση της ποιότητας του εθελοντικού τους προγράμματος. Το πλαίσιο αυτό τους καθοδηγεί να θέσουν σε εφαρμογή τα απαραίτητα μέτρα για τη βελτίωση της διατήρησης των εθελοντών/-ριών και πώς να διαχειρίζονται τα προγράμματα εθελοντών/-ριών πιο εύκολα και αποτελεσματικά. Διατίθενται ένα βιβλίο αυτοαξιολόγησης και ένα πλήρες σύνολο δεικτών ποιότητας. Αναπτύχθηκε μια Εργαλειοθήκη Αξιολόγησης του Αντίκτυπου του Εθελοντισμού ως απάντηση στο μεταβαλλόμενο κλίμα σε σχέση με τον εθελοντισμό, όπου δίνεται πολύ μεγαλύτερη έμφαση στη λογοδοσία, τη διαχείριση των αποτελεσμάτων και την απόδειξη του αντίκτυπου. Επιτρέπει στους οργανισμούς να αποκτήσουν σαφέστερη κατανόηση του αντίκτυπου της εθελοντικής δραστηριότητας στις τέσσερις κύριες ομάδες ενδιαφερομένων: τους/τις εθελοντές/-ριες, τον οργανισμό υποδοχής, τους χρήστες των υπηρεσιών και την ευρύτερη κοινότητα. Οι οργανισμοί είναι σε θέση να το χρησιμοποιήσουν για να αξιολογήσουν ένα ευρύ φάσμα επιπτώσεων, από την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εθελοντών/-ριών έως την οικονομική αξία της συμμετοχής τους.

Τουρκία

Υπάρχει μεγάλη ποικιλία εθελοντικών πρωτοβουλιών και έργων στα οποία ο εθελοντισμός προωθείται από τη δημόσια πολιτική.

Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η συμμετοχή σε εθελοντικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των συλλόγων είναι υποχρεωτική. Με αυτόν τον τρόπο, οι μαθητές/-τριες αποκτούν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων. Στα περισσότερα πανεπιστήμια, η συμμετοχή σε εθελοντικές δραστηριότητες δίνεται ως μάθημα.

Οι περισσότερες εθελοντικές οργανώσεις πραγματοποιούν τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες με τη μορφή μεταφοράς εμπειρίας ή κατάρτισης προσαρμογής/προσανατολισμού του προσωπικού. Αν και αυτή η τακτική παρέχει μια βραχυπρόθεσμη λύση στην ανάγκη, δεν είναι επαρκής.

Θα πρέπει να αυξηθούν οι ευκαιρίες δομημένης τυπικής ή μη τυπικής εκπαίδευσης, προκειμένου να καθιερωθεί ο εθελοντισμός ως επάγγελμα, να δομηθούν τα βήματα σταδιοδρομίας και να καλυφθούν οι ανάγκες του τομέα σε εξειδικευμένο προσωπικό. Αυτό είναι το μεγαλύτερο εμπόδιο στην επικύρωση των προσόντων και της προηγούμενης εμπειρίας.

Τώρα που είδαμε τις πολιτικές που ενθαρρύνουν την εθελοντική δέσμευση στις διάφορες χώρες εταίρους, ας επικεντρωθούμε σε ένα πιο υποκειμενικό μέρος που σχετίζεται με αυτό το θέμα, αλλά πραγματικά σημαντικό.

iv. Αντίληψη και κίνητρα σχετικά με την εθελοντική δέσμευση

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ VOLUME

Στη διαδικτυακή μας έρευνα που απαντήθηκε από σχεδόν 200 νέους, τους ζητήσαμε να μοιραστούν μαζί μας ορισμένες λέξεις-κλειδιά που σχετίζονται με τον εθελοντισμό γι' αυτούς.

Ακολουθούν οι 7 φράσεις που αναφέρθηκαν από τους νέους, τουλάχιστον 15 φορές:

- Πράξη προσφοράς και φροντίδας (46 φορές)
- Βοήθεια (36 φορές)
- Αλληλεγγύη, υποστήριξη και γενναιοδωρία (30 φορές)
- Δέσμευση (22 φορές)
- Αγάπη και ανθρωπιά (18 φορές)
- Ανακάλυψη, περιέργεια (15 φορές)
- Ανιδιοτέλεια (15 φορές)

Προσπαθήσαμε επίσης να κατανοήσουμε καλύτερα την αντίληψη και τα σημαντικότερα κριτήρια σχετικά με τον εθελοντισμό για τις δύο κύριες ομάδες-στόχους μας: τους νέους και τους επαγγελματίες που υποστηρίζουν τους νέους.

ΤΙ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ

- **Ως επαγγελματίες**

Τα ερωτήματα:

- *Υπάρχουν κριτήρια για να ενταχθεί κάποιος στην οργάνωσή σας ως εθελοντής/-ρια;*
Εκτός από το κίνητρο για εθελοντισμό, στις διάφορες ομάδες εστίασης αναφέρθηκαν τακτικά ορισμένες κοινωνικές δεξιότητες:
 - Η ύπαρξη καλών επικοινωνιακών δεξιοτήτων,
 - Άτομα με παρόμοιες ιδέες,
 - Ευέλικτα άτομα,
 - Αξιόπιστα άτομα,
 - Άτομα που ενδιαφέρονται και έχουν κίνητρο να κατανοήσουν την οργάνωση στην οποία εντάσσονται.
- *Τι περιμένετε από τους/τις (νέους/-ες) εθελοντές/-ριες μέσα στην οργάνωσή σας;*

Οι σημαντικότερες προσδοκίες είναι οι εξής:

- Ανοιχτή επικοινωνία,
- Ευελιξία στην ομαδική εργασία,
- Παροχή βοήθειας,
- Ανεκτικότητα,
- Αποτελεσματικότητα, συνέργεια και προσανατολισμός στα αποτελέσματα,

- Έντονο ενδιαφέρον για μάθηση,
- Ενεργός συμμετοχή,
- Υποστήριξη των σχεδίων του οργανισμού,
- Στοιχειώδης γνώση του τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται οι εθελοντές/-ριες (το πλαίσιο και οι ομάδες-στόχοι).

- **Ως νέοι/-ες εθελοντές/-ριες**

• **Ποια (θα) ήταν τα κίνητρό σας για να γίνετε εθελοντές/-ριες;**

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που συλλέξαμε μέσω του διαδικτυακού ερωτηματολογίου, το 41% των ερωτηθέντων αποφάσισαν να γίνουν εθελοντές/-ριες για να φέρουν μια αλλαγή στην κοινωνία (για παράδειγμα, οι μεγάλες δασικές πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2018 και η προσφυγική "κρίση" του 2015/16 στην Ελλάδα) και το 40% για να μάθουν και να αποκτήσουν νέες δεξιότητες.

Κατά τη διάρκεια των ομάδων εστίασης, αυτό που τονίστηκε από τους νέους είναι ότι ο εθελοντισμός είναι πραγματικά ευεργετικός γι' αυτούς και τους κάνει να αισθάνονται καλά.

Επίσης, ένα ενδιαφέρον σημείο είναι ότι μεταξύ εκείνων που είχαν αντιμετωπίσει δυσκολίες στη ζωή τους (κοινωνικά εμπόδια, μετανάστευση...), κάποιοι/-ες αποφάσισαν να συμμετάσχουν ως εθελοντές/-ριες για να "επιστρέψουν" αυτό που έλαβαν από τους άλλους όταν είχαν ανάγκη.

Στην Αυστρία, αναφέρθηκε από ορισμένους/-ες συμμετέχοντες/-ουσες ότι θα έπρεπε να είναι κανόνας να προσφέρει κανείς χρόνο και να συμμετέχει ως πολίτης στην κοινωνία.

Σε διάφορες χώρες, οι νέοι με υψηλό μορφωτικό επίπεδο γνώριζαν ότι θα μπορούσε να είναι μια μεγάλη ευκαιρία για την επαγγελματική τους πορεία, για να ενισχύσουν την απασχολησιμότητά τους.

• **Ποιο θα ήταν το ιδανικό εθελοντικό έργο για εσάς; (Από την άποψη των καθηκόντων, των ευθυνών, των πραγμάτων που θα μάθαινες...)**

Για την ερώτηση αυτή, μπορούμε να χωρίσουμε τις απαντήσεις σε διάφορες κατηγορίες:

- Ορισμένοι/-ες συμμετέχοντες/-ουσες είναι έτοιμοι/-ες και έχουν κίνητρο να εμπλακούν σε δραστηριότητες που είναι διαφορετικές και απέχουν πολύ από ό,τι έχουν κάνει στο παρελθόν,
- Άλλοι θα προτιμούσαν να συμμετέχουν σε έργα που αφορούν θέματα που ήδη γνωρίζουν για να μπορούν να αναλάβουν περισσότερες ευθύνες (συντονισμός εργασιών)

Εκτός από το θέμα του πεδίου, το ιδανικό έργο θα ήταν:

- Ένα έργο όπου οι δουλειές είναι καλά οργανωμένες, σαφείς και αποτελεσματικές.

Όσοι/-ες συμμετείχαν σε προγράμματα όπως το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, επεσήμαναν το γεγονός ότι θα ήθελαν να λαμβάνουν ένα χρηματικό ποσό που να επαρκεί για να έχουν μια αξιοπρεπή διαβίωση. Ορισμένοι/-ες που δεν επωφελήθηκαν από αυτά τα προγράμματα ανέφεραν επίσης ότι θα ήθελαν να έχουν ένα καλό επίπεδο ζωής.

Τι περιμένετε από την οργάνωση που σας φιλοξενεί ως εθελοντή/-ρια;

- Να έχει αλληλεπίδραση τόσο με τις ομάδες-στόχους όσο και με τους επαγγελματίες για να υποστηριχθεί η εκπαιδευτική τους διαδικασία
- Να τους εμπιστεύεται η οργάνωση που τους φιλοξενεί και η διαχείριση υψηλής ποιότητας
- Υποστήριξη για την εξεύρεση εργασίας (και παροχή συστατικών επιστολών)
- Να σέβεται το χρόνο που αφιερώνουν για την εθελοντική εργασία και να διασφαλίζει ότι αυτός ο χρόνος είναι χρήσιμος και συμβάλλει στο κοινό καλό,
- Να ακούει τα σχόλια, τις ιδέες και τις απόψεις των εθελοντών/-ριών και να τους κάνει να αισθάνονται μέρος της ομάδας,
- Να δίνει σαφείς οδηγίες και κατευθύνσεις για τα καθήκοντα των εθελοντών/-ριών και να έχει σαφή ιεραρχία με πρόσωπο αναφοράς για να επικοινωνούν οι εθελοντές/-ριες σε περίπτωση προβλήματος,
- Να δίνει ανατροφοδότηση για την εργασία που έχει γίνει,
- Να δίνει προσοχή στην ενσωμάτωση του/της εθελοντή/-ριας μέσα στον οργανισμό, με τα μέλη του προσωπικού και όλα τα άλλα μέλη,
- Να παρέχει γλωσσική υποστήριξη όταν αυτή είναι απαραίτητη,
- Να δίνει προσοχή στα καθήκοντα που ανατίθενται, ώστε να υπάρχει νόημα για τον/την εθελοντή/-ρια.

• ***Τι θα μπορούσε να σας οδηγήσει στο να σταματήσετε τον εθελοντισμό;***

Πάνω απ' όλα, ο κύριος λόγος που θα οδηγήσει τους νέους να σταματήσουν τον εθελοντισμό θα είναι η απώλεια της πίστης και της εμπιστοσύνης στην οργάνωση υποδοχής. Αυτό το κριτήριο είναι το πιο σημαντικό.

Άλλα στοιχεία που αναφέρθηκαν από τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες:

- Μια σύγκρουση που δεν μπόρεσε να επιλυθεί,
- Μερική ενσωμάτωση στην ομάδα της οργάνωσης υποδοχής και έλλειψη σεβασμού,
- Λίγες δραστηριότητες με τις ομάδες-στόχους,
- Ρουτίνα στις δραστηριότητες,
- Προτεινόμενες δραστηριότητες χωρίς νόημα.

Πολλοί/-ές συμμετέχοντες/-ουσες στις ομάδες εστίασης δήλωσαν ότι έχουν επίγνωση ότι μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες κατά τη διάρκεια της εθελοντικής τους περιόδου, αλλά είναι έτοιμοι/-ες να τις αντιμετωπίσουν και ότι η δέσμευσή τους είναι πραγματική. Αναφέρθηκαν επίσης η έλλειψη χρημάτων και χρόνου και οι προσωπικές δυσκολίες.

Ένα άλλο ενδιαφέρον σημείο είναι ότι 2 άτομα στην Ελλάδα εξήγησαν ότι θα μπορούσαν να σταματήσουν το εθελοντικό τους έργο αν θεωρούσαν ότι είχαν δώσει ό,τι μπορούσαν να δώσουν.

v. Αναγνώριση εθελοντισμού

Τα απαραίτητα

Δεν είναι σύνηθες να αναγνωρίζεται επίσημα ο εθελοντισμός.

Στις περισσότερες χώρες, η αναγνώριση του εθελοντισμού στην κοινωνία συμβαίνει μέσω επικοινωνιακών δραστηριοτήτων για την αξιοποίηση και την προώθηση όσων έχουν αναλάβει οι εθελοντές.

Ορισμένες εξαιρέσεις που βρήκαμε είναι στην Αυστρία, όπου οποιοσδήποτε εθελοντής λαμβάνει πιστοποιητικό για να αποδείξει τη δέσμευσή του.

Στη Γαλλία, εάν μπορεί να δώσει επιπλέον πιστώσεις στο Πανεπιστήμιο, υπάρχει επίσης ένας διαδικτυακός λογαριασμός για κάθε πολίτη όπου μπορεί να καταγράψει όλες τις εθελοντικές του δραστηριότητες. Ανάλογα με τον αριθμό των ωρών που έχουν αφιερώσει στον εθελοντισμό, μπορούν να λάβουν για παράδειγμα επιπλέον δικαιώματα πρόσβασης σε ορισμένες εκπαιδεύσεις.

Περαιτέρω ανάπτυξη του θέματος

- **Αυστρία**

Στην Αυστρία ο εθελοντισμός όχι μόνο αναγνωρίζεται ως πολύτιμο κοινωνικό εργαλείο για να εμπλακεί κανείς στις δημοκρατικές διαδικασίες της κοινότητας, αλλά ανταμείβεται επίσης επίσημα με το λεγόμενο Αυστριακό Εθελοντικό Πάσο (Österreichischer Freiwilligenpass). Όποιος εκτελεί εθελοντική εργασία εντός της Αυστρίας στο πλαίσιο μη κερδοσκοπικών οργανώσεων, ενώσεων, πρωτοβουλιών, ομάδων αυτοβοήθειας ή ιδρυμάτων που δεν παραβιάζουν τον νόμο περί ενώσεων μπορεί να λάβει απόδειξη της δέσμευσής του.

Αυτό το πιστοποιητικό εθελοντισμού μπορεί να προσφέρει στους ανθρώπους ορισμένα πλεονεκτήματα, ιδιαίτερα όσον αφορά την επαγγελματική τους εξέλιξη και σταδιοδρομία. «Τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με τον «όγκο και τη δομή της εθελοντικής εργασίας στην Αυστρία», που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικών Υποθέσεων και Προστασίας των Καταναλωτών από τη Στατιστική Υπηρεσία της Αυστρίας, δείχνουν ότι η εμπειρία που αποκτήθηκε μέσω της εθελοντικής εργασίας βοηθά στην ανάπτυξη τέτοιων προσωπικών δεξιοτήτων όπως η ευελιξία, η κινητικότητα και άλλα χαρακτηριστικά που απαιτούνται ολοένα και περισσότερο από την αγορά εργασίας¹⁶.”

Για τον λόγο αυτό, τόσο το Ομοσπονδιακό Οικονομικό Επιμελητήριο της Αυστρίας όσο και η Υπηρεσία Αγοράς Εργασίας υποστηρίζουν τους εθελοντές και αυτή τη μορφή πιστοποίησης, παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές στους οργανισμούς σχετικά με τον τρόπο παροχής της.

¹⁷

¹⁶ https://ec.europa.eu/citizenship/pdf/doc1018_en.pdf

¹⁷ Άρθρο “Freiwilligenarbeit in Österreich” in Freiwilligenarbeit, ανακτήθηκε στις 15/06/2022 <https://www.freiwilligenarbeit.de/freiwilligenarbeit-oesterreich.html>.

- **Γαλλία**

Στη Γαλλία, ο εθελοντισμός αναγνωρίζεται σε πολλά επίπεδα.

Αυτό συμβαίνει, ειδικά στο πλαίσιο του προγράμματος Service Civique, που όλοι το γνωρίζουν. Όπως όλα τα άλλα προγράμματα, δεν παρέχει πρόσβαση σε δίπλωμα, αλλά μπορεί να δώσει κάποια επιπλέον επικύρωση μαθημάτων, πρακτικής άσκησης ή ECTS εάν οι νέοι είναι φοιτητές και αν το πανεπιστήμιό τους εφαρμόζει έναν τέτοιο κανόνα.

Το 2016, η γαλλική κυβέρνηση δημιούργησε τον «Λογαριασμό Πολιτικής Δέσμευσης» για κάθε πολίτη 16 ετών και άνω.

Είναι ένας ψηφιακός λογαριασμός, όπου ο καθένας μπορεί να καταγράψει τις εθελοντικές του δραστηριότητες. Χάρη σε αυτό, οι πολίτες αποκτούν δικαιώματα κατάρτισης που μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν όποτε θέλουν (τηρώντας τα κριτήρια όπως ο αριθμός των ωρών κατά τη διάρκεια του έτους).

- **Ελλάδα**

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει εθνικός φορέας για τον εθελοντισμό που να χειρίζεται συγκεκριμένα θέματα που σχετίζονται με τις εθελοντικές υπηρεσίες και **δεν υπάρχει ενιαία πρακτική για την αναγνώριση της εθελοντικής εργασίας.**

Κατά τη φάση της έρευνας, **δεν μπόρεσαν να προσδιοριστούν συγκεκριμένες διαδικασίες για την αναγνώριση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των εθελοντών που αποκτήθηκαν από εθελοντικές δραστηριότητες.** Σύμφωνα με την εθνική έκθεση για τον Εθελοντισμό (ΓHK, 2010), οι δεξιότητες και οι ικανότητες των εθελοντών δεν είναι ούτε διαπιστευμένες ούτε αναγνωρίζονται στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ελλάδα.

Ωστόσο, είναι κοινή πρακτική για τα σχολεία να ενθαρρύνουν τις εθελοντικές δραστηριότητες. Αυτές οι πρωτοβουλίες που προέρχονται κυρίως από το σχολικό συμβούλιο ή τους συνδέσμους γονέων σχετίζονται με σχολικές δραστηριότητες που έχουν εθελοντικά χαρακτηριστικά τόσο για μαθητές όσο και για εκπαιδευτικούς και υλοποιούνται περιστασιακά ή σε τυπική βάση. Για παράδειγμα, οργανώνονται ενδοσχολικές δραστηριότητες στις οποίες μαθητές ή δάσκαλοι συμμετέχουν σε προγραμματισμένες ώρες εκτός σχολείου και με δική τους επιλογή, όπως δενδροφύτευση, καθαρισμός ακτών ή προετοιμασία εκδηλώσεων ή σχολικά φεστιβάλ.

Μια οργάνωση με την επωνυμία «Citizen indeed» το 2005 προσπάθησε να αναπτύξει έναν αποτελεσματικό τομέα εθελοντισμού στη χώρα, ωστόσο η λειτουργία της οργάνωσης σταμάτησε το 2012 και από το 2021 δεν έχει δημιουργηθεί επίσημο πλαίσιο για την επίσημη επικύρωση και αναγνώριση της εθελοντικής εργασίας.

Ο πρόσφατα ψηφισμένος νόμος 4873/2021, που δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ, εισάγει για πρώτη φορά ρυθμιστικό πλαίσιο ορίζοντας μια σειρά από αρχές και προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών μπορούν να προσλαμβάνουν άτομα που

εργάζονται ως εθελοντές για τις δραστηριότητές τους. Η σημαντικότερη ρύθμιση είναι η υποχρέωση προκήρυξης και εγγραφής κάθε εθελοντικής σύμβασης στην Επίσημη Ψηφιοποιημένη Βάση Δεδομένων Απασχόλησης (ΕΡΓΑΝΗ). Επιπρόσθετα, θέτει συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την κάλυψη της κοινωνικής ασφάλισης των εθελοντών, ενώ προσφέρει φορολογικά κίνητρα για μια σειρά επαγγελματιών.

Αυτό που συμβαίνει αυτή τη στιγμή είναι ότι κάθε οργανισμός/πρακτορείο προσλήψεων αξιολογεί την εθελοντική εργασία σύμφωνα με τις ανάγκες και τα κριτήριά του. Το ίδιο ισχύει για την αναγνώριση ή επικύρωση της εργασίας που εκτελείται από εθελοντές. Ωστόσο, είναι κοινή πρακτική για τους οργανισμούς να χορηγούν πιστοποιητικό εθελοντισμού.

- **Ιρλανδία**

Στην Ιρλανδία, δεν υπάρχει καμία επίσημη αναγνώριση του εθελοντισμού.

Η Volunteer Ireland, ως η κύρια εθελοντική οργάνωση στην Ιρλανδία, πιστεύει ότι οι άνθρωποι μπορούν να εκπληρώσουν τις δυνατότητές τους μέσω του εθελοντισμού και ότι ο εθελοντισμός συμβάλλει σε πιο υγιείς και πιο ανθεκτικές κοινότητες. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αναπτύσσουν εκστρατείες όπως η Εθνική Εβδομάδα Εθελοντισμού και τα Βραβεία Εθελοντισμού της Ιρλανδίας για να ρίξουν φως στο αξιόλογο έργο των εθελοντών σε όλη τη χώρα, γιορτάζοντάς τους σε εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, η Εθνική Εβδομάδα Εθελοντισμού είναι μια εβδομαδιαία γιορτή του εθελοντισμού που πραγματοποιείται κάθε χρόνο την τρίτη εβδομάδα του Μαΐου.

Σε όλη την Ιρλανδία, η Εθνική Εβδομάδα Εθελοντισμού θα προσφέρει μια σειρά από εκδηλώσεις, ιστορίες και βίντεο για να παρουσιάσει όλα όσα είναι υπέροχα για τον εθελοντισμό. Κάθε χρόνο έχει διαφορετικό θέμα – το θέμα για το NVW 2022 (16 – 22 Μαΐου) ήταν «Γιορτάστε τους εθελοντές!».

Αυτό που είναι ενδιαφέρον είναι ότι το Volunteer Ireland παρέχει καθοδήγηση σε οργανισμούς σχετικά με τρόπους αναγνώρισης των συνεισφορών των εθελοντών με ένα ενημερωτικό δελτίο «Παρακινώντας και ευχαριστώντας εθελοντές»¹⁸.

- **Τουρκία**

Τα τελευταία χρόνια, οι εθελοντικές οργανώσεις έχουν αρχίσει να αναπτύσσονται και να θεσμοθετούνται περισσότερο. Αυτό οδηγεί σε κάποια προβλήματα διαχείρισης και το αποτέλεσμα είναι να εμφανίζονται διαφορετικά συστήματα στην αναγνώριση της εθελοντικής εργασίας.

Ωστόσο, αυτό εστιάζεται περισσότερο στο πόσο επιτυχημένος είναι ο οργανισμός γενικά, αν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινωνίας και αν πραγματοποιούνται οι προγραμματισμένες εξελίξεις (Coşkun, 2006).

Δεν προβλέπεται η αναγνώριση του εθελοντισμού από τους ίδιους τους εθελοντές.

¹⁸ https://www.volunteer.ie/resource_library/motivating-and-thanking-volunteers/

b. Εθελοντισμός, δεξιότητες και μάθηση:

i. Για ποιο πράγμα μιλάμε;

Για τους επαγγελματίες που εργάζονται στους τομείς της νεολαίας και του εθελοντισμού, ειδικά με την υλοποίηση έργων του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης για παράδειγμα, η σχέση μεταξύ εθελοντισμού και μάθησης είναι προφανής, καθώς αποτελεί μέρος του προγράμματος.

Ωστόσο, όταν πρόκειται για τον εθελοντισμό γενικά και ειδικά για δραστηριότητες ακριβείας, το θέμα «Εθελοντισμός και μάθηση» δεν εξετάζεται ποτέ (ή σχεδόν ποτέ). Πράγματι, δεν σκεφτόμαστε ότι οι άνθρωποι προσφέρονται εθελοντικά για να αναπτυχθούν και να μάθουν, αλλά για να υπηρετήσουν την κοινωνία και να απαντήσουν σε ορισμένες προκλήσεις.

Κατά τη φάση της έρευνας αυτού του έργου, οι εταίροι εξέτασαν εάν, στις αντίστοιχες χώρες τους, υπήρχαν κάποιες μελέτες που δείχνουν τη σχέση μεταξύ του εθελοντισμού και της ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Μόνο λίγες έρευνες έχουν βρεθεί για την αντιμετώπιση αυτού του θέματος και οι περισσότερες από αυτές έχουν γίνει από οργανισμούς που εμπλέκονται σε εθελοντικές δραστηριότητες.

Το όραμα των νέων

Σύμφωνα με την έρευνα του IFES για τον εθελοντισμό στην Αυστρία (2013), περίπου το 37% των ερωτηθέντων κάτω των 30 ετών πιστεύουν ότι ο εθελοντισμός είναι επίσης χρήσιμος για τη δουλειά τους και ότι βελτιώνει τις ευκαιρίες εργασίας.

Οι ερωτηθέντες βλέπουν το μεγαλύτερο όφελος από την εθελοντική εργασία τους στις θετικές επιπτώσεις στις κοινωνικές επαφές, τις φιλίες και την κοινότητα.

Επιπλέον, τονίζουν την αναγνώριση και την εκτίμηση που προκύπτει από την εθελοντική εργασία και το ιδιαίτερο όφελος για τον εργατικό κόσμο.

Το όραμα των επαγγελματιών και των οργανισμών

Στην έρευνά της, η Mag.a Eva More-Hollerweger, Διευθύνουσα Σύμβουλος του Ινστιτούτου Διεπιστημονικής Μη Κερδοσκοπικής Έρευνας στο WU Vienna, αναφέρεται επίσης στη συμμετοχή στις κοινότητες που προκύπτει μέσω της εθελοντικής δέσμευσης, στην κοινωνική υποστήριξη που παρέχεται εκεί για την αντιμετώπιση της καθημερινής ζωής και θεωρεί το όφελος που προκύπτει για τους ίδιους τους εθελοντές ως κοινωνική προστιθέμενη αξία.

Ο εθελοντισμός επιτρέπει την «μάθηση και δοκιμή γνώσεων και δεξιοτήτων» – όχι μόνο δεξιότητες σχετικές με την αγορά εργασίας, αλλά και δεξιότητες που αντικατοπτρίζονται σε ιδιωτικό, επαγγελματικό και πολιτικό πλαίσιο¹⁹.

¹⁹ Bericht zur Lage und zu den Perspektiven des Freiwilligen Engagements in Österreich, Institut für Sozialforschung, ανακτήθηκε στις 17/06/2022 https://www.freiwilligenweb.at/wp-content/uploads/2020/05/2._freiwilligenbericht_0.pdf

Μια μελέτη βασισμένη σε ποιοτική και ποσοτική έρευνα στην Ελλάδα με στόχο τον εμπλουτισμό της γνώσης σχετικά με το θέμα της διαχείρισης εθελοντών σε ΜΚΟ αποκάλυψε ότι οι πιο βασικές ήπιες δεξιότητες (ΕΚΠΙΖΩ, 2015) που εντοπίστηκαν από επαγγελματίες ΜΚΟ που εργάζονται με εθελοντές ήταν οι ακόλουθες:

- Συνέπεια (94%)
- Υπευθυνότητα (91%),
- Ομαδική εργασία (86%),
- Ηθική (82%),
- Επικοινωνιακές δεξιότητες (74%)
- Δημιουργικότητα (66%),
- Ανάληψη πρωτοβουλιών (55%)
- Οργανωτική ικανότητα (52%)

Ωστόσο, αυτή είναι η μόνη πηγή που παρέχει ορισμένες πληροφορίες σχετικά με αυτό το θέμα.

Στην Τουρκία, η εκτενής έρευνα του UNDP (2013) με τίτλο "The Impact of Volunteering on the Field of Education: The Experiences of the Educational Volunteers Foundation of Turkey (TEGV)" αυτό που περιγράφεται είναι οι δεξιότητες που αναμένεται να έχουν οι εθελοντές που εργάζονται με παιδιά και όχι αυτές που μπορούν να αναπτύξουν χάρη στον εθελοντισμό.

Στην Ιρλανδία, επί του παρόντος υπάρχει έλλειψη έρευνας για τον εθελοντισμό. Εάν μια έρευνα από τον οργανισμό Volunteer Ireland έχει επισημάνει το γεγονός ότι το 55% των ερωτηθέντων στην ηλεκτρονική εθνική έρευνα εθελοντών δήλωσε ότι η ψυχική τους υγεία και ευημερία είχαν αυξηθεί μετά την εθελοντική τους εμπειρία, χρειάζεται ακόμη να εργαστεί σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

ii. Ήπιες δεξιότητες (soft skills), εθελοντισμός και απασχολησιμότητα

Τα έργα εθελοντισμού, είτε είναι βραχυπρόθεσμα είτε μακροπρόθεσμα, πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή «εφάπαξ» δραστηριότητες, αποτελούν πηγή μάθησης για τους συμμετέχοντες.

Εάν ορισμένα έργα παρέχουν πρόσβαση σε θεωρητικές γνώσεις για συγκεκριμένα θέματα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες, η κύρια μάθηση συνδέεται στενά με την ανάπτυξη ήπιων δεξιοτήτων.

Τι συζητάμε;

«Οι ήπιες δεξιότητες είναι προσωπικά χαρακτηριστικά που υποστηρίζουν την επίγνωση της κατάστασης και ενισχύουν την ικανότητα ενός ατόμου να κάνει μια δουλειά. Ο όρος ήπιες δεξιότητες χρησιμοποιείται συχνά ως συνώνυμο για τις δεξιότητες των ανθρώπων ή τη συναισθηματική νοημοσύνη. Σε αντίθεση με τις σκληρές δεξιότητες, οι οποίες περιγράφουν την τεχνική ικανότητα ενός ατόμου να εκτελέσει μια ειδικά καθορισμένη εργασία, οι ήπιες δεξιότητες είναι ευρέως εφαρμόσιμες σε τίτλους εργασίας και κλάδους. Λέγεται συχνά ότι ενώ οι σκληρές δεξιότητες μπορεί να οδηγήσουν σε κάποιον μια συνέντευξη, οι ήπιες

δεξιότητες θα βοηθήσουν αυτό το άτομο να πάρει (και να διατηρήσει) τη δουλειά»²⁰.

Γιατί είναι σημαντικό;

Είναι περιττό να δηλώσουμε ότι ο κόσμος αλλάζει τόσο γρήγορα, συμπεριλαμβανομένων των τύπων των υπάρχουσών θέσεων εργασίας.

Το 2017, ειδικοί στο Ινστιτούτο για το Μέλλον (IFTF) εξήγησαν ότι το 85% των θέσεων εργασίας του 2030 δεν υπάρχουν ακόμη.

Επομένως, αυτό που σημαίνει ξεκάθαρα είναι ότι όλα τα συστήματα κατάρτισης και τα ιδρύματά μας δεν θα είναι σε θέση να προσαρμοστούν και να εκπαιδεύσουν τους ανθρώπους σε αυτές τις νέες θέσεις εργασίας. Αυτό που θα κάνει τη διαφορά θα είναι οι ήπιες δεξιότητες!

Οι υποψήφιοι με ισχυρές ήπιες δεξιότητες έχουν μεγάλη ζήτηση για πολλές διαφορετικές εταιρείες, καθώς είναι οι δεξιότητες που τους επιτρέπουν να ταιριάζουν σε έναν χώρο εργασίας. Αυτές οι δεξιότητες περιλαμβάνουν την προσωπικότητα, τη στάση, την ευελιξία, τα κίνητρα και τους τρόπους. Εάν ένας εργαζόμενος έχει ένα ισχυρό σύνολο ήπιων δεξιοτήτων, είναι συχνά ο λόγος που οι εργοδότες αποφασίζουν αν θα τις διατηρήσουν ή ακόμα και να τις προωθήσουν.

Μερικές σημαντικές ήπιες δεξιότητες που αναζητούν οι εργοδότες είναι η ενσυναίσθηση, η ικανότητα επηρεασμού των συνομηλίκων, η συναισθηματική νοημοσύνη, η περιέργεια και η θετικότητα, η ενεργητική ακρόαση, η ταπεινοφροσύνη, οι δεξιότητες επικοινωνίας, η δημιουργική επίλυση προβλημάτων, η ανθεκτικότητα, οι δεξιότητες παρατήρησης, η ικανότητα δημιουργίας συμφραζομένων, η προθυμία για υποβολή ερωτήσεων, το θάρρος να κάνεις συστάσεις, οικοδόμηση σχέσεων και αυτογνωσία.

Συχνά μπορεί να είναι δύσκολο να βρεθούν όταν προσλαμβάνουν ένα νέο άτομο επειδή αποκτώνται μέσω της εμπειρίας. Με άλλα λόγια, είναι δεξιότητες που μαθαίνονται και δεν διδάσκονται, επομένως εάν ένας νέος έχει λίγη εμπειρία, τότε μπορεί να έχει πολύ λίγες ήπιες δεξιότητες.

Στην τελευταία έκθεση «Το Μέλλον των Επαγγελματιών» που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2020 από το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, αναφέρονται οι 10 κορυφαίες δεξιότητες εργασίας του αύριο (2025):

- 1. Αναλυτική σκέψη και καινοτομία**
- 2. Στρατηγικές ενεργητικής μάθησης και μάθησης**
- 3. Πολύπλοκη επίλυση προβλημάτων**
- 4. Κριτική σκέψη και ανάλυση**
- 5. Δημιουργικότητα, πρωτοτυπία και πρωτοβουλία**
- 6. Ηγεσία και κοινωνική επιρροή**
- 7. Χρήση τεχνολογίας, παρακολούθηση και έλεγχος**
- 8. Σχεδιασμός και προγραμματισμός τεχνολογίας**
- 9. Ανθεκτικότητα, αντοχή στο στρες και ευελιξία**
- 10. Συλλογισμός, επίλυση προβλημάτων και ιδεασμός**

²⁰ <https://www.techtarget.com/searchcio/definition/soft-skills>

Τα περισσότερα από αυτά είναι ήπιες δεξιότητες (με έντονη γραφή.)

Σε όλες τις χώρες εταίρους του έργου VOLUME, η σημασία των soft skills αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο.

Φυσικά, όπως υπογραμμίζεται από αρκετούς συνεργάτες, ανάλογα με το πεδίο εργασίας, οι εταιρείες δίνουν ποικίλο βαθμό σημασίας σε ορισμένες ήπιες δεξιότητες.

Σύμφωνα με την Arbeitsmarktservice (Αυστριακή Υπηρεσία Αγοράς Εργασίας) οι πιο σημαντικές ήπιες δεξιότητες και που ζητούνται συχνότερα στις αγγελίες εργασίας είναι οι εξής:

- Ικανότητα ομαδικής εργασίας
- Κοινωνική επάρκεια
- Ευελιξία
- Ικανότητα αντιμετώπισης συγκρούσεων
- Αντοχή στο στρες και ανθεκτικότητα
- Δέσμευση και κίνητρο
- Κριτικές ικανότητες και προθυμία για μάθηση
- Δεξιότητες αναλυτικής σκέψης
- Οργανωτικό ταλέντο και δεξιότητες σχεδιασμού
- Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων²¹

Σύμφωνα με την έρευνα που διεξήχθη από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περίθαλψης και Προστασίας των Καταναλωτών στην Αυστρία, **οι νέοι θεωρούν τον εθελοντισμό προστιθέμενη αξία στα οφέλη σταδιοδρομίας. Λένε ότι ο εθελοντισμός εξυπηρετεί τη δική του επαγγελματική σταδιοδρομία, μπορούν να γίνουν επαφές, να αποκτηθούν ικανότητες και δεξιότητες χρήσιμες για τη δουλειά, να δοκιμαστούν διάφορες επιλογές σταδιοδρομίας.**

Ωστόσο, για τους περισσότερους ερωτηθέντες, το κύριο κίνητρο για τον εθελοντισμό είναι η βοήθεια της κοινότητας και η αίσθηση της χρησιμότητας. **Μόνο το 6% δηλώνει την επιθυμία να ασκήσει επαγγελματικά καθήκοντα ως κίνητρο.** Το 16% θεωρεί την εθελοντική εργασία χρήσιμη για την περαιτέρω ανάπτυξη του στην εργασία και την προσωπική του ανάπτυξη. Το 2016, το 16% των ερωτηθέντων πίστευε ότι η εθελοντική εργασία θα τους βοηθούσε να βρουν μια αμειβόμενη εργασία.

Συνολικά, περίπου **το ένα πέμπτο** των ανταποκριτών συμφώνησε ότι ο εθελοντισμός θα ήταν **χρήσιμος για την εργασία** τους και ο αριθμός αυτός παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος από το 2006 έως το 2016.

Ο εθελοντισμός και οι δεξιότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτού εκτιμώνται στην Αυστρία από εργοδότες που βρίσκονται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Οι δεξιότητες που αποκτώνται μέσω του εθελοντισμού μπορεί να είναι χρήσιμες για τους νέους όταν αναζητούν εργασία. Αυτό υποβοηθάται επίσης από κυβερνητικά προγράμματα

²¹ Soft Skills, Arbeitsmarktservice, retrieved on the 17/06/2022

<https://www.ams.at/arbeitsuchende/topicliste/soft-skills#wienä>

εθελοντισμού, τα οποία μπορούν να κάνουν αυτή τη δραστηριότητα πιο επίσημη και ουσιαστική για τον εργοδότη²².

Στην Ελλάδα, όπως προαναφέρθηκε, δεν υπάρχει ένα τυποποιημένο πλαίσιο για την αναγνώριση των ήπιων δεξιοτήτων των εθελοντών. Οι ήπιες δεξιότητες αξιολογούνται σε ατομική βάση από κάθε οργανισμό, ως μέρος της συνολικής απόδοσης των εθελοντών στη θέση και των εργασιών που εκτελούνται. Η θετική αξιολόγηση της απόδοσης των εθελοντών μπορεί να οδηγήσει σε πιθανή προσφορά σύμβασης αορίστου χρόνου.

Δεν μπόρεσαν να ανακτηθούν δεδομένα σχετικά με τις ήπιες δεξιότητες που στοχεύουν κυρίως οι εργοδότες, αλλά γενικά, εκτός από ήπιες δεξιότητες, το εκπαιδευτικό προσόν θεωρείται ως η βασική προϋπόθεση για την κάλυψη κενής θέσης σε οργανισμό που συνεργάζεται με εθελοντές.

Το κύριο συμπέρασμα σχετικά με αυτό το θέμα είναι **ότι όλες οι μελέτες, τα ιδρύματα απασχόλησης, οι νέοι και ακόμη και οι εργοδότες αναγνωρίζουν τη σημασία των soft skills.**

Ωστόσο, δεν αξιοποιείται και δεν εργάζεται για να διασφαλιστεί ότι ο εθελοντισμός μπορεί να φέρει το μέγιστο στην καριέρα των νέων και ότι η απόκτηση ήπιων δεξιοτήτων ακόμη και πριν από μια εθελοντική εμπειρία μπορεί να είναι πραγματικά χρήσιμη για την επίτευξη περισσότερων και καλύτερων πραγμάτων.

Οι συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασής μας (νέοι και επαγγελματίες) έχουν επιβεβαιώσει ότι έχουν επίγνωση της ύπαρξης και της σημασίας των ήπιων δεξιοτήτων, αλλά χωρίς να εργάζονται πολύ σε αυτό.

iii. Αναγνώριση της αποκτηθείσας μάθησης χάρη στον εθελοντισμό

Πρώτα απ' όλα, είναι χρήσιμο να θυμόμαστε ότι ο εθελοντισμός δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης πολλών δεξιοτήτων, κυρίως επειδή είναι ένα πλήρες μη τυπικό περιβάλλον μάθησης.

Ειδικά σε χώρες όπου το ποσοστό ανεργίας των νέων είναι υψηλό, θα ήταν σκόπιμο να περιγράψουμε τη μάθηση που πραγματοποιούμε με τους νέους εκτός της περιόδου που καθορίζεται για την υποχρεωτική εκπαίδευση και κατάρτιση στο πρόγραμμα σπουδών ως μη τυπική εκπαίδευση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των νέων που πληρούν τον ορισμό του NEET (Not in Employment, Education or Training) είναι μεγάλος, δεν πρέπει να λησμονείται η σημασία των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που θα πραγματοποιούνται με τη μορφή εξωσχολικών συλλόγων και εκτός της επίσημης εκπαίδευσης.

Για παράδειγμα, η μάθηση που μπορεί να πραγματοποιηθεί σε αθλητικές ομάδες μπορεί να εξυπηρετήσει πολλούς σκοπούς, όπως το να είσαι ομάδα, να διαχειρίζεσαι μια ομάδα, να προσανατολιζέσαι στον ίδιο στόχο. Οι καταλληλότερες πρωτοβουλίες για την απόκτηση νέων δεξιοτήτων λαμβάνουν χώρα στον τομέα του εθελοντισμού. Ο τομέας του εθελοντισμού περιέχει πλήθος δεξιοτήτων.

²² Bericht zur Lage und zu den Perspektiven des Freiwilligen Engagements in Österreich, Institut für Sozialforschung, retrieved on the 17/06/2022

https://www.freiwilligenweb.at/wp-content/uploads/2020/05/2._freiwilligenbericht_0.pdf

Οι εταίροι του έργου έχουν πραγματοποιήσει κάποια έρευνα για να δουν εάν η μάθηση που αποκτάται στο πλαίσιο προγραμμάτων εθελοντισμού αναγνωρίζεται επίσης.

Μερικά από τα εργαλεία και τις πρωτοβουλίες που έχουν εντοπίσει:

- **Το διαβατήριο εθελοντισμού (Freiwilligenpass)** στην Αυστρία, που εκδόθηκε από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Φροντίδας και Προστασίας των Καταναλωτών, περιέχει τις συγκεκριμένες δεξιότητες και ικανότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια εθελοντικών δραστηριοτήτων. Απευθύνεται κυρίως σε νέους για να αυξήσουν τις πιθανότητες απασχολησιμότητάς τους. Το πάσο είναι πλέον διαθέσιμο και σε ψηφιακή μορφή (Ψηφιακό διαβατήριο εθελοντών)
- **ECTS στο Πανεπιστήμιο της Γαλλίας.** Είναι δυνατή η επικύρωση ECTS σε ορισμένα Πανεπιστήμια για τους νέους που έχουν συμμετάσχει στο Εθνικό πρόγραμμα εθελοντισμού «Service Civique».
- **Το διαβατήριο εθελοντισμού** στη Γαλλία. Έχει δημιουργηθεί από την «France Bénévolat», τον κύριο εθελοντικό οργανισμό στη Γαλλία. Η France Bénévolat εργάζεται για να διασφαλίσει ότι η δέσμευση των εθελοντών αναγνωρίζεται και εκτιμάται, γι' αυτό δημιούργησε αυτό το διαβατήριο το 2007. Το «Passerport Bénévole®» είναι ένα προσωπικό φυλλάδιο που αναγνωρίζει την εμπειρία του εθελοντισμού και προωθεί τις δεξιότητες που χρησιμοποιούνται ή/και αποκτήθηκαν. Αναγνωρίζεται από μεγάλα δημόσια ιδρύματα και οργανισμούς. Σε αυτό το διαβατήριο, ο εθελοντής τηρεί εξαντλητικό και αντικειμενικό αρχείο των αποστολών που πραγματοποιεί με έναν ή περισσότερους συλλόγους. Οι αποστολές πιστοποιούνται από τους υπεύθυνους του συλλόγου. Αυτό το διαβατήριο μπορεί να είναι πραγματικά χρήσιμο όταν κάποιος ψάχνει για δουλειά, παίρνει δίπλωμα ή αναπροσανατολίζει την επαγγελματική του πορεία.
- Το «**Youthpass**» στην Ευρώπη: είναι το εργαλείο αναγνώρισης που αναπτύχθηκε για τα έργα που υλοποιούνται στα ευρωπαϊκά προγράμματα για τη νεολαία. Μέσω του πιστοποιητικού Youthpass, η συμμετοχή σε τέτοια έργα μπορεί να αναγνωριστεί ως εκπαιδευτική εμπειρία και περίοδος μη τυπικής και άτυπης μάθησης. Ακόμα κι αν δεν έχει επίσημη αναγνώριση, μπορεί να προσδώσει προστιθέμενη αξία στις αιτήσεις νέων για εκπαίδευση, σπουδές, άλλα προγράμματα εθελοντισμού ή ακόμα και για θέσεις εργασίας.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ VOLUME

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΑΣ ΦΑΣΗ

Κατά τη διάρκεια των ομάδων εστίασης με τους νέους εθελοντές, τους ρωτήσαμε πώς κατάφεραν να αξιοποιήσουν και να προωθήσουν όσα έμαθαν κατά τη διάρκεια της εθελοντικής τους εμπειρίας.

Αυτό που ειπώθηκε από τους συμμετέχοντες είναι ότι το προώθησαν και το αξιοποίησαν στους φίλους και στα στενά τους δίκτυα. Το κύριο αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι ότι αρκετά άτομα γύρω τους αποφάσισαν να προσφερθούν επίσης εθελοντικά.

Εξήγησαν ότι ήταν χαρούμενοι και μπορούσαν να μεταφέρουν την ικανοποίησή τους στους άλλους, αλλά δεν την αξιολόγησαν πολύ σε άλλα πλαίσια (όταν αναζητούσαν δουλειά για παράδειγμα).

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι έβαλαν την εθελοντική τους εμπειρία στο βιογραφικό τους (Curriculum Vitae) και κάποιοι από αυτούς ανέφεραν ότι αυτή η ένδειξη τους βοήθησε να βρουν δουλειά, καθώς έδειξε ότι είχαν εμπειρία στον τομέα που τους ενδιέφερε, καθώς και κάποιες σχετικές δεξιότητες στην απασχολησιμότητα, όπως η ομαδική εργασία και οι επικοινωνιακές δεξιότητες.

Άλλοι εξήγησαν ότι δεν ήταν χρήσιμη η προώθηση της ίδιας της εμπειρίας, αλλά ότι οι δεξιότητες που είχαν αποκτήσει, ειδικά οι επικοινωνιακές τους δεξιότητες, ήταν χρήσιμες για την εύρεση εργασίας.

Αυτό το μέρος της έκθεσης έδειξε ότι η σχέση μεταξύ του εθελοντισμού, της ανάπτυξης δεξιοτήτων και της αναγνώρισης/αξιοποίησης της μάθησης δεν είναι απολύτως σαφής, αν και είναι σημαντικό στις μέρες μας να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό του εθελοντισμού στις κοινωνίες μας και ειδικά για τους εθελοντές.

Το ερώτημα τώρα είναι: πώς να υποστηρίξουμε τους εθελοντές σε αυτή τη διαδικασία;

4. Εθελοντισμός και υποστήριξη

Ακόμα κι αν οι μελέτες και τα αποτελέσματα δεν είναι πολυάριθμα στον τομέα των δεξιοτήτων και του εθελοντισμού, κάποια πράγματα υπάρχουν, ειδικά χάρη σε κοινοτικά και εθνικά προγράμματα όπως το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης.

Ωστόσο, η εστίαση δίδεται κυρίως στο τέλος της εθελοντικής εμπειρίας, στην αξιολόγηση της μάθησης που έχει αποκτηθεί κατά τη διάρκεια των εθελοντικών δραστηριοτήτων.

Το έργο VOLUME στοχεύει να συνεισφέρει περισσότερο σε αυτό το μέρος αλλά και να συμπληρώσει αυτήν την προσέγγιση: τι θα γινόταν αν οι εθελοντές ανέπτυσαν ή είχαν τουλάχιστον πρόσβαση σε ορισμένους πόρους πριν ξεκινήσουν τις εθελοντικές δραστηριότητές τους, προκειμένου να ξεπεράσουν ορισμένες δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν κατά την ένταξή τους σε έναν οργανισμό;

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ VOLUME

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΑΣ ΦΑΣΗ

Στην έρευνά μας, το **36%** των ερωτηθέντων θεωρεί ότι θα ήταν **σίγουρα** χρήσιμο να έχετε κάποιες δεξιότητες πριν ξεκινήσετε τον εθελοντισμό σας, ώστε να τους ήταν πιο εύκολο ή να καταφέρουν περισσότερα ή/και καλύτερα πράγματα.

Το **43%** θεωρεί ότι θα ήταν χρήσιμο ακόμα κι αν δεν ήταν ζωτικής σημασίας.

Μεταξύ των δεξιοτήτων που θα ήθελαν να εργαστούν οι εθελοντές στο παρελθόν και τις οποίες οι επαγγελματίες θεωρούν επίσης σημαντικές πριν συμμετάσχουν σε ένα έργο:

- Ομαδική εργασία για εύκολη προσαρμογή
- Δεξιότητες επικοινωνίας

- Οργανωτικές δεξιότητες
- Συνεργασία
- Διευκόλυνση και μη τυπική εκπαίδευση
- Ανάλυση πρωτοβουλιών
- Ηγεσία
- Επίλυση συγκρούσεων και διαχείριση κρίσεων
- Υπομονή
- Πολιτισμικές διαφορές
- Γλωσσικές δεξιότητες
- Γνώσεις για το εργασιακό περιβάλλον
- Συναισθηματική νοημοσύνη
- Ψηφιακές δεξιότητες
- Διαχείριση χρόνου
- Διαχείριση άγχους
- Επίλυση προβλήματος

Εάν όλοι οι επαγγελματίες είναι πεπεισμένοι και παρακινούνται από το γεγονός ότι οι εθελοντές τους μεγαλώνουν και μαθαίνουν, οι περισσότεροι από αυτούς δεν έχουν χρόνο για να υποστηρίξουν αυτή τη μαθησιακή διαδικασία, ειδικά όταν η εθελοντική συμμετοχή είναι έγκαιρη και δεν ενσωματώνεται σε κοινοτικά ή εθνικά προγράμματα.

Είναι έτοιμοι να προσπαθήσουν να βρουν χρόνο για να αφιερώσουν σε αυτό, αλλά δεν μπορούν να επενδύσουν πολλά σε πολλές περιπτώσεις. Γι' αυτό, η ψηφιοποίηση μπορεί να είναι λύση και να φέρει συμπληρωματικότητα.

Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα κατά την πανδημία του COVID-19, κάθε άνθρωπος στον κόσμο έχει προχωρήσει στον τομέα της ψηφιοποίησης.

Αυτό ισχύει και για τον τομέα της νεανικής εργασίας και έχει αποδειχθεί χιλιάδες φορές ότι η ψηφιοποίηση μπορεί να προσφέρει πραγματική προστιθέμενη αξία για τους νέους και τους επαγγελματίες που εργάζονται μαζί τους.

Το επόμενο βήμα του έργου VOLUME είναι η ανάπτυξη μιας πλατφόρμας για την υποστήριξη της εργασίας με νέους σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων **πριν και μετά τις δραστηριότητες εθελοντισμού**.

Έτσι, ένα μέρος της έρευνας γραφείου έχει αφιερωθεί **στον εντοπισμό ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών** που θα μπορούσαν να είναι εμπνευσμένες σε δύο επίπεδα:

- Να υποστηρίξει την προετοιμασία των εθελοντών
- Να υποστηρίξει τη μαθησιακή διαδικασία των εθελοντών μόλις ξεκινήσει η εμπειρία

a. Εργαλεία και μέθοδοι

- Ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της προετοιμασίας των εθελοντών*

Συγκεντρώσαμε πηγές που έχουν εντοπιστεί και θεωρούνται εμπνευση για το έργο και άτομα που εμπλέκονται στον τομέα του εθελοντισμού.

Πηγές στα αγγλικά

Όνομα Πηγής: Γενική διαδικτυακή εκπαίδευση του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης Αναπτύχθηκε από: Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σύντομη περιγραφή: Αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι προσβάσιμο μέσω της Ευρωπαϊκής Πύλης Νεολαίας. Παρέχει πρόσβαση σε ορισμένες ενότητες εκμάθησης, όπως: - Πώς κάνετε την ΕΕ: Εδώ, οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να λάβουν περισσότερες πληροφορίες για το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, να εξερευνήσουν τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ και να αποκτήσουν μια εικόνα του ρόλου που διαδραματίζει η ΕΕ στην καθημερινή τους ζωή.- Κάντο με τον τρόπο σου: Αυτό επικεντρώνεται περισσότερο στα έργα και τις ευκαιρίες που προσφέρει το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Υπάρχουν επίσης μερικές πρακτικές συμβουλές προετοιμασίας πριν από την έναρξη της εμπειρίας και πώς να αναπτυχθείτε μέσα από αυτήν.- Ένας εντελώς νέος κόσμος...: αυτό το μέρος πραγματεύεται την πολιτιστική πολυμορφία, την ασφάλεια, τον τρόπο προσαρμογής σε μια νέα πραγματικότητα και την επικοινωνία σε διαπολιτισμικά πλαίσια. <i>Διατίθεται σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ</i>	Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME Το εργαλείο είναι φιλικό προς το χρήστη και φαίνεται πολύ ωραίο για νέους. Είναι εύκολο να πλοηγηθείτε μεταξύ των διαφορετικών τμημάτων και είναι ωραίο από την άποψη του γραφικού σχεδιασμού. Ένα ωραίο εργαλείο θα συμβάλει σε μια πιο αποτελεσματική εμπειρία μεταξύ των συμμετεχόντων.

Όνομα Πηγής: Δοκιμάστε τις ψηφιακές σας δεξιότητες (Test your digital skills) https://europa.eu/europass/en/test-your-digital-skills Αναπτύχθηκε από: Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σύντομη περιγραφή:	Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME Με τη χρήση αυτού του εργαλείου, οι συμμετέχοντες λαμβάνουν μεμονωμένα δεδομένα και το πιο σημαντικό είναι ότι οι μαθησιακές τους ανάγκες εντοπίζονται αυτόματα και προτείνονται θέματα για να εργαστούν. Η ανάπτυξη ενός εργαλείου με αυτόν τον

Αυτή η ιστοσελίδα δίνει τη δυνατότητα σε κάθε άτομο να αξιολογήσει τις ψηφιακές του δεξιότητες μέσα από διαφορετικές ερωτήσεις. Στο τέλος του τεστ, ο συμμετέχων μπορεί να λάβει μια λεπτομερή αναφορά με την περιγραφή του επιπέδου του. Μόλις τα αποτελέσματα του τεστ είναι διαθέσιμα, είναι δυνατό να εντοπιστούν τα σύνολα δεξιοτήτων που πρέπει να βελτιωθούν, ανάλογα με τις ανάγκες.

Στο τέλος του τεστ διατίθεται ένας οδικός χάρτης μάθησης που θα βοηθήσει τον συμμετέχοντα να εντοπίσει και να παρακολουθήσει μαθήματα που θα τον βοηθήσουν να επιτύχει συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους.

Διατίθεται σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ

τρόπο μπορεί να αποτελέσει πραγματική πηγή κινήτρων για τους χρήστες και μπορεί να έχει μεγάλο αντίκτυπο σε αυτούς, καθώς βοηθούνται να προσδιορίσουν τις μαθησιακές τους ανάγκες.

Όνομα Πηγής:

Αναπτύχθηκε από:

Χώρα ανάπτυξης:

Σύντομη Περιγραφή:

Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME

Πηγές σε άλλες γλώσσες

Πηγές στα ελληνικά

Όνομα Πηγής:

Help Hellas Volunteer Academy

<https://helphellas.org/>

Αναπτύχθηκε από:

Help Hellas

Χώρα ανάπτυξης:

Ελλάδα

Σύντομη Περιγραφή:

Μέσω της εκπαιδευτικής του συνιστώσας,

Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME

In addition, the training is fully developed online, which makes it accessible to more people and can be followed at any time.

Οι δεξιότητες που χρησιμοποιούνται είναι πραγματικά σχετικές με τον τομέα του εθελοντισμού. Μπορούμε να βρούμε για παράδειγμα:

- Ομαδική εργασία και συλλογικότητα

ο οργανισμός Help Academy (https://helpacademy.gr/) έχει δημιουργήσει μια εκτενή Εκπαιδευτική Πλατφόρμα για τον Εθελοντισμό στην Ελλάδα, διαθέσιμη για άτομα κάθε ηλικίας και κοινωνικής θέσης σε θέματα που σχετίζονται με κοινωνικές/ήπιες δεξιότητες και γνώσεις, προκειμένου να διαμορφωθούν υπεύθυνοι πολίτες με αυξημένο αίσθημα Ατομικής Κοινωνικής Ευθύνης, μέσω προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης με βάση τον Εθελοντισμό. Πρόκειται για μια καινοτομία στο ελληνικό πλαίσιο, καθώς κανένας άλλος οργανισμός δεν παρέχει πιστοποιημένη εκπαίδευση σε εθελοντές. Αυτό είναι ένα πρώτο βήμα για την οικοδόμηση ενός πιο βιώσιμου εθελοντικού κινήματος, που καλύπτει τις ανάγκες τόσο των εθελοντών όσο και των ατόμων που εξυπηρετούνται.	- Ανάπτυξη νοοτροπίας συνεργασίας και συνεργασίας κουλτούρα συνεργασίας και- Συνέπεια και αυτοπειθαρχία- Δέσμευση για επίτευξη στόχων- Ανάπτυξη κουλτούρας κοινωνικής ευθύνης- Προσαρμοστικότητα, ανθεκτικότητα και δεξιότητες εργασίας υπό πίεση Επιπλέον, η εκπαίδευση αναπτύσσεται πλήρως διαδικτυακά, γεγονός που την καθιστά προσβάσιμη σε περισσότερους ανθρώπους και μπορεί να την παρακολουθήσουν ανά πάσα στιγμή.
Όνομα Πηγής: Home-Start Hellas Seminars-training Αναπτύχθηκε από: Home-Start Hellas Χώρα ανάπτυξης: Ελλάδα Σύντομη Περιγραφή: Ο οργανισμός Start-Home Hellas στοχεύει να καλύψει τα κενά στην υποστήριξη των οικογενειών με μικρά παιδιά στην Ελλάδα μέσω της ανάπτυξης συστηματικών υπηρεσιών κατ' οίκον επίσκεψης από εθελοντές με γονική εμπειρία, βάσει του διεθνούς μοντέλου Home-Start. Προέκυψε η ανάγκη ειδικής εκπαίδευσης για αυτούς τους εθελοντές, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ήταν όσο το δυνατόν καλύτερες. Αυτή η εκπαίδευση δημιουργήθηκε από έναν οργανισμό που δραστηριοποιείται σε έναν συγκεκριμένο τομέα (υποστήριξη της	Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME Η πιο σημαντική πτυχή αυτού του έργου είναι ότι η συνεισφορά από οργανισμούς με εξειδίκευση στον τομέα τους είναι σημαντική προκειμένου να αναπτυχθεί μια κατάρτιση χρήσιμη για άτομα που προσφέρονται εθελοντικά σε τομείς όπου η γνώση είναι σημαντική. Θα πρέπει επομένως να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην τεχνογνωσία των οργανισμών που θα αναπτύξουν τα περιεχόμενα των εκπαιδευτικών περιεχομένων του έργου VOLUME προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα αλλά και η νομιμότητα μεταξύ των ατόμων που θα παρακολουθήσουν τις εκπαιδευτικές ενότητες.

οικογένειας), ο οποίος αξιοποίησε την εμπειρία του στον τομέα του για να σχεδιάσει ένα πρόγραμμα σπουδών χρήσιμο για εθελοντές.

ii. Ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας των εθελοντών

Όνομα Πηγής:

COMP-PASS

www.pistes.comp-pass.eu

Αναπτύχθηκε από:

Pistes-Solidaires

Χώρα ανάπτυξης:

Γαλλία

Σύντομη Περιγραφή:

Το COMP-PASS είναι ένα πολύγλωσσο ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να αναδείξουν τις ήπιες δεξιότητές τους προς εργοδότες, εκπαιδευτικά κέντρα...

Είναι ένα ψηφιακό βιογραφικό στο οποίο μπορούν να αποθηκευτούν και να προωθηθούν όλες οι εμπειρίες, με δυνατότητα προσθήκης επεξηγήσεων και μέσων για κάθε εμπειρία.

Το εργαλείο και η μέθοδος στοχεύουν να υποστηρίξουν τον εντοπισμό δεξιοτήτων (και κυρίως soft skills) μεταξύ των συμμετεχόντων και να τους κάνουν να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση στην αναζήτηση εργασίας τους αλλά και να παρακολουθήσουν τη μαθησιακή διαδικασία των ατόμων με τα οποία χρησιμοποιείται. Βασίζεται σε μια προσέγγιση αυτοαξιολόγησης, αλλά μπορεί να οριστεί ένας προπονητής για να υποστηρίξει τον συμμετέχοντα στη διαδικασία.

Αναπτύχθηκε μια πλήρης μέθοδος, βασισμένη σε ένα επιτραπέζιο παιχνίδι

Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME

- Ο κατάλογος των ήπιων δεξιοτήτων στις οποίες αναφέρονται οι συμμετέχοντες ενημερώνεται τακτικά σύμφωνα με εκθέσεις όπως αυτές του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ για να ταιριάζει με αυτό που αναζητείται στην αγορά εργασίας
- Είναι ένα φιλικό προς το χρήστη εργαλείο (μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο σε φορητούς υπολογιστές όσο και σε smartphone)
- Η δυνατότητα να υπάρχει ένας προπονητής για να σχολιάσει όσα έχουν ολοκληρωθεί και να δώσει συμβουλές (ρόλος του δασκάλου)

(εμπνευσμένο από το «φίδι και τις σκάλες») για την υποστήριξη των ανθρώπων στη διαδικασία, ειδικά των νέων με λιγότερες ευκαιρίες.

Όνομα Πηγής:
Scout Leader Skills

Αναπτύχθηκε από:

Les Scouts and the Scouts en Gidsen
Vlaanderen

Χώρα ανάπτυξης:

Βέλγιο

Σύντομη Περιγραφή:

Το Scout Leader Skills είναι ένα εργαλείο που βοηθά 25.000 ηγέτες και διευθυντές εθελοντών Προσκόπων να αξιολογήσουν τις δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της προσκοπικής εμπειρίας τους, να τις κατανοήσουν καλύτερα και να καθορίσουν τον καλύτερο τρόπο χρήσης τους στα προσωπικά και επαγγελματικά τους έργα. Μπορεί να είναι διαπροσωπικές, λειτουργικές ή σχετιζόμενες με τη στάση δεξιότητες. Είναι αυτά που έχουν γίνει γνωστά ως «soft skills», σε αντίθεση με τις πιο θεωρητικές ή τεχνικές «σκληρές δεξιότητες».

Αυτό το εργαλείο βασίζεται στη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου 100 ερωτήσεων (επικεντρωμένο σε 20 δεξιότητες). Οι χρήστες θα πρέπει να αφήσουν είκοσι λεπτά για να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο.

Μόλις συμπληρωθεί το ερωτηματολόγιο, τα αποτελέσματα εμφανίζονται με τη μορφή γραφημάτων και για κάθε δεξιότητα, υπάρχουν:

- υπενθύμιση του επιπέδου επάρκειας που αποκτήθηκε για αυτήν την ικανότητα.

Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME

- Η χρήση γραφημάτων για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου είναι μια εμπνευσμένη προσέγγιση για την ανταλλαγή σαφών πληροφοριών με τους χρήστες
- Η ενσωμάτωση συμβουλών για τη βελτίωση κάποιων δεξιοτήτων
- Εμπνευσμένο: οι δεξιότητες που αναλύονται σχετίζονται πραγματικά με τη δουλειά που γίνεται μέσα στον οργανισμό και όχι με μια γενική προσέγγιση που δεν είναι πάντα σχετική.

- έναν ορισμό.
- συμβουλές για περαιτέρω πρόοδο.

iii. Other inspiring methods

In English

Όνομα Πηγής:

360 degree-feedback

Σύντομη Περιγραφή:

Είναι ένα σύστημα ή μια διαδικασία αξιολόγησης κατά την οποία οι εργαζόμενοι λαμβάνουν εμπιστευτικά, ανώνυμα σχόλια από τα άτομα που εργάζονται γύρω τους. Αυτό περιλαμβάνει συνήθως τον διευθυντή, τους υπαλλήλους, τους συνομηθίους και τους άμεσους πελάτες.

Πολλές φορές, η διαδικασία αξιολόγησης βασίζεται στη χρήση της κλίμακας Likert, στην οποία οι ερωτηθέντες υποδεικνύουν το επίπεδο συμφωνίας τους σε μια δεδομένη δήλωση επιλέγοντας μια απάντηση από μια λίστα απαντήσεων που κυμαίνονται από «διαφωνώ απόλυτα» έως «συμφωνώ απόλυτα».

Το θέμα είναι να αντιμετωπίζονται ερωτήσεις κλειστού τύπου και μερικές φορές μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ερωτήσεις ανοιχτού τύπου.

Παραδείγματα ερωτήσεων:

1. Αυτό το άτομο δίνει προτεραιότητα στον φόρτο εργασίας του αποτελεσματικά και τηρεί τις προθεσμίες.
2. Αυτό το άτομο επικοινωνεί καθαρά και αποτελεσματικά με εμένα και άλλους συναδέλφους.
3. Αυτό το άτομο επιδεικνύει ισχυρές ηγετικές ικανότητες.
4. Αυτό το άτομο έχει ισχυρές διαπροσωπικές δεξιότητες και βοηθά όλους να αισθάνονται ευπρόσδεκτοι στην

Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME

Το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να λάβουν ανατροφοδότηση από συναδέλφους, πελάτες ή ακόμα και από τους δικαιούχους των δραστηριοτήτων που ηγούνται μπορεί να είναι πραγματικά ενδιαφέρον και να δημιουργήσει μια πηγή κινήτρων για τους συμμετέχοντες. Θα μπορούσε να προσαρμοστεί στο πλαίσιο του εθελοντισμού.

ομάδα.

5. Αυτό το άτομο είναι πάντα έγκαιρο και αποτελεσματικό στην παροχή ανατροφοδότησης.

Το 360-degree feedback μπορεί να τονώσει το ηθικό και να βοηθήσει τους υπαλλήλους και τους διευθυντές να συνεργαστούν καλύτερα. Όταν χρησιμοποιείται σωστά, η ανατροφοδότηση μπορεί να οικοδομήσει εμπιστοσύνη, να αυξήσει την επικοινωνία, να βελτιώσει τη συνολική απόδοση και να ενθαρρύνει τις ομάδες να επιτύχουν αμοιβαίους στόχους.

Όνομα Πηγής:

National Volunteers Week

Αναπτύχθηκε από:

Volunteer Ireland

Χώρα ανάπτυξης:

Ιρλανδία

Σύντομη Περιγραφή:

Η Εθνική Εβδομάδα Εθελοντισμού είναι μια εβδομαδιαία γιορτή εθελοντισμού που λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο την τρίτη εβδομάδα του Μαΐου. Βλέπει μια σειρά από εκδηλώσεις, ιστορίες και βίντεο για να παρουσιάσει όλα όσα είναι υπέροχα για τον εθελοντισμό σε όλη την Ιρλανδία.

Τα βραβεία Volunteer Ireland είναι η σημαντικότερη ετήσια πρωτοβουλία για τον εορτασμό των εθελοντών στην Ιρλανδία. Τα βραβεία ρίχνουν φως στα αξιόλογα επιτεύγματα των εθελοντών σε όλη τη χώρα, τιμώντας τους σε εθνικό επίπεδο.

Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες υποψηφιοτήτων: Μεμονωμένοι Εθελοντές & Εθελοντικές Δυάδες, Ομάδες Εθελοντών και Διευθυντές Εθελοντών.

Οι ιστορίες εθελοντών των βραβευθέντων

Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME

Αυτό που εμπνέει το έργο VOLUME είναι ότι αυτή η πρωτοβουλία προωθεί τις δράσεις που αναλαμβάνονται από εθελοντές και δίνει επίσης προβολή σε όσους διαχειρίζονται εθελοντές.

Η δύναμη της αφήγησης και της ανταλλαγής εμπειριών μπορεί να είναι πραγματικά ισχυρή και εμπνευσμένη για τους άλλους.

Πράγματι, μπορεί να βοηθήσει να αναλάβουμε πρωτοβουλίες, να προχωρήσουμε παραπέρα στις δραστηριότητες κ.λπ.

Το VOLUME θα μπορούσε να προχωρήσει ένα βήμα παραπέρα αναδεικνύοντας εμπειρίες αλλά και δεξιότητες που έχουν ενισχυθεί χάρη στις προωθούμενες εμπειρίες.

κοινοποιούνται στα κανάλια κοινωνικής δικτύωσης της Εθελοντικής Ιρλανδίας και στον τοπικό και εθνικό τύπο. Μοιράζοντας αυτές τις απίστευτες ιστορίες εθελοντών, τιμούν τη συνεισφορά τους στην ιρλανδική κοινωνία και επίσης εμπνέουν άλλους να συμμετάσχουν.

Όνομα Πηγής:

**Βιβλιοθήκη πόρων: Εθελοντικοί πόροι
(Resource Library: Volunteer Resources)**

Αναπτύχθηκε από:

Volunteer Ireland
www.volunteer.ie

Χώρα ανάπτυξης:

Ιρλανδία

Σύντομη Περιγραφή:

Οι Πόροι Εθελοντισμού έχουν σχεδιαστεί για εθελοντές ή όσους σκέφτονται τον εθελοντισμό, για να τους υποστηρίξουν στο ταξίδι τους. Τα θέματα που καλύπτονται περιλαμβάνουν:

- Οδηγός γρήγορης εκκίνησης για τον εθελοντισμό
- Τι δικαιώματα έχω ως εθελοντής;
- Εθελοντισμός ως αναζητητής εργασίας
- Εικονικός εθελοντισμός

Κάθε ενότητα προσφέρει πληροφορίες, συμβουλές και καθοδήγηση. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα εγγραφής για να λαμβάνετε τριμηνιαίο ενημερωτικό δελτίο.

Η ενότητα που είναι αφιερωμένη στους Εθελοντές έχει πόρους που παρέχουν καθοδήγηση δημοσιεύοντας ερωτήσεις που θα πρέπει να σκέφτονται οι πιθανοί εθελοντές και στη συνέχεια δίνοντας τις απαντήσεις π.χ. Γιατί να γίνω εθελοντής; Τι είδους εθελοντισμός μπορώ να κάνω; Λειτουργεί ως διαδικτυακός μέντορας ή «φίλος».

Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME

Αυτή η προσέγγιση είναι συμπληρωματική με άλλα εργαλεία που έχουν ήδη εντοπιστεί.

Πράγματι, υποστηρίζει την ανεξάρτητη μάθηση και επιτρέπει στους νέους εθελοντές να οικειοποιηθούν τη λήψη των αποφάσεών τους.

Εκτός από τις ενότητες ηλεκτρονικής μάθησης που θα αναπτυχθούν από το έργο, θα μπορούσαν να προστεθούν ορισμένοι πόροι που θα μπορούσαν να ληφθούν: π.χ. Οδηγός Γρήγορης Εκκίνησης για τον εθελοντισμό – αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει μια ενότητα για την «ανάπτυξη του συνόλου δεξιοτήτων σας».

Σε άλλες γλώσσες

Στα Ελληνικά

Όνομα Πηγής: Ethelon Αναπτύχθηκε από: Ethelon www.ethelon.org Χώρα ανάπτυξης: Ελλάδα Σύντομη Περιγραφή: Το Ethelon είναι μια πλατφόρμα που συνδέει άτομα που αναζητούν εθελοντισμό και ΜΚΟ που παρέχουν ευκαιρίες εθελοντισμού. Διευκολύνει και προωθεί έτσι τον εθελοντισμό στην ελληνική κοινωνία, για το κοινό καλό. Δημιουργήθηκε το 2016, μετά την οικονομική κρίση του 2010 και την ανθρωπιστική το 2015 για να υποστηρίξει την αύξηση της θέλησης του εθελοντισμού από τον ελληνικό λαό. Εκτός από την προώθηση ευκαιριών εθελοντισμού, η Ethelon έχει αναπτύξει ένα πρόγραμμα κατάρτισης για ΜΚΟ, προκειμένου να εκπαιδεύσει τους υπαλλήλους των ΜΚΟ στον τρόπο συνεργασίας με τους εθελοντές, καθώς αυτό είναι ένα κενό που έχει εντοπιστεί. Αυτό το πρόγραμμα δεν είναι προσβάσιμο για όλους, μόνο για ΜΚΟ που συνεργάζονται με την Ethelon.	Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME Εάν ο αρχικός σκοπός είναι να στοχεύσει εθελοντές και άτομα που ενδιαφέρονται για τον εθελοντισμό, η Ethelon αναφέρεται σε ένα ενδιαφέρον σημείο: την εκπαίδευση σε ΜΚΟ για σημαντικά θέματα. Μπορούμε να βρούμε για παράδειγμα θέματα που μας εμπνέουν όπως «Πώς να αντιμετωπίζουμε τους εθελοντές;» και «Πώς να εντοπίσουμε και να προτείνουμε περισσότερες ευκαιρίες εθελοντισμού;».

Name of the program: Young cities https://youngcities.org/ Αναπτύχθηκε από: RESET and CSI	Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME Αυτό που πρέπει να κρατηθεί από αυτή τη μεθοδολογία είναι ότι οι νέοι καθοδηγήθηκαν, γεγονός που οδήγησε σε

Χώρα ανάπτυξης: Κύπρος Σύντομη Περιγραφή: Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτήθηκε από το συμβούλιο νεολαίας Κύπρου και την εθνική αρχή στοιχημάτων και πραγματοποιήθηκε από το RESET. Στόχος του προγράμματος ήταν η δημιουργία «πόλεων για τη νεολαία» μέσω της βελτίωσης των κοινωνικών πλαισίων των αγροτικών κοινοτήτων που προτάθηκαν από τα νεαρά μέλη της κοινότητας. Ένας από τους έμμεσους στόχους είναι η ανάπτυξη της σύγχρονης δεξιότητας στους νέους. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στο έργο «Νέες πόλεις» είναι η μεθοδολογία «Σκέψου και Πράξε». Δημιουργήθηκε μια «δεξαμενή σκέψης» μεταξύ των νέων με σκοπό την ανταλλαγή ιδεών και την αναγνώριση των προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν στην κοινότητά τους. Αναπτύχθηκε μια πλήρης μεθοδολογία και ο αντίκτυπος ήταν πραγματικά θετικός: οι νεαροί συμμετέχοντες έγιναν φορείς αλλαγής στις κοινότητές τους.	μια μεγάλη αλλαγή μέσα στην κοινότητα. Έτσι, δύο στοιχεία θα μπορούσαν να διατηρηθούν για το έργο VOLUME: - Δείξετε στους νέους ότι μπορούν να γίνουν παράγοντες αλλαγής, η οποία θα μπορούσε να τους οδηγήσει να μάθουν και να συμμετέχουν ενεργά (και σοβαρά) σε εθελοντικές δραστηριότητες- Προσφέρετε σωστή καθοδήγηση στα άτομα στη μαθησιακή τους διαδικασία
Name of the project: Volutoring-Volunteering-based Tutoring Model for Low-skilled Migrants and Refugees https://development.csicy.com/ Countries of development: Τουρκία, Ιταλία, Σουηδία, Ισπανία, Κύπρος και Ελλάδα Σύντομη Περιγραφή: Στόχος του έργου Volutoring είναι η ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε ενήλικες μετανάστες πρόσφυγες με χαμηλή ειδίκευση μέσω μιας μαθησιακής προσέγγισης. Γίνεται χάρη σε μια διαδικτυακή πλατφόρμα με υλικό για αλφαριθμητικό, αριθμητική και ψηφιακές	Τι θεωρείται έμπνευση και ενδιαφέρον για το VOLUME Αυτό που είναι ενδιαφέρον με αυτό το έργο είναι ότι κοινές μεθοδολογίες και εργαλεία μοιράζονται μεταξύ των ανθρώπων που ηγούνται των δραστηριοτήτων. Εάν σε αυτήν την περίπτωση, εστιάζει στην υλοποίηση δραστηριοτήτων για μια συγκεκριμένη ομάδα στόχο, είναι ενδιαφέρον ότι τα άτομα που έχουν τον ίδιο ρόλο (δηλαδή εκπαιδευτές, δάσκαλοι...) χρησιμοποιούν και πειραματίζονται με τα ίδια εργαλεία για καλύτερη ανάλυση, ανατροφοδότηση και ανταλλαγή καλών πρακτικές.

δεξιότητες. Εθελοντές (ή άλλοι σχετικοί επαγγελματίες σε ορισμένες περιπτώσεις) είναι οι δάσκαλοι που διδάσκουν τις ενότητες. Έχουν αναπτυχθεί αρκετές ενότητες και όλοι οι εθελοντές χρησιμοποιούν το ίδιο περιεχόμενο και μεθοδολογία με την ομάδα στόχο του έργου.	Μπορεί να είναι πραγματικά χρήσιμο να εναρμονίσετε τα περιεχόμενα και τα εργαλεία για μια μέθοδο για να πραγματοποιήσετε έναν σημαντικό πειραματισμό και να τη βελτιώσετε με βάση σχετικά δεδομένα.

b. Εισροές και προσδοκίες από τις ομάδες-στόχους
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ VOLUME

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΑΣ ΦΑΣΗ

i. Από τους νέους

Πρώτα απ' όλα, τους ρωτήσαμε ποια θα ήταν η ιδανική μορφή και περιεχόμενο σχετικά με μια εκπαίδευση που θα απευθυνθεί σε εσάς.

Οι βασικές απαντήσεις τους είναι:

- Εκπαίδευση στη μητρική τους γλώσσα
- Μια εκπαίδευση που είναι μάλλον σύντομη και με σαφή μαθησιακή διαδρομή
- Εκπαίδευση που αφορά θέματα όπως γλωσσικές δεξιότητες, δεξιότητες υπολογιστών, ομαδική εργασία και δεξιότητες επικοινωνίας, δεξιότητες διαχείρισης άγχους και ιεράρχησης προτεραιοτήτων, λήψη αποφάσεων, πώς να χειρίζεστε τις ευθύνες.
- Εκπαίδευση με έμφαση στις ήπιες δεξιότητες
- Πώς να επικοινωνήσετε με ευάλωτες ομάδες-στόχους
- Βασικές γνώσεις για το πεδίο δραστηριότητας και πιθανές καταστάσεις που μπορεί να προκύψουν
- Πώς αντιμετωπίζεται η γραφειοκρατία για να βοηθηθούν οι δικαιούχοι
- Γιατί να γίνεις εθελοντής, τι σημαίνει, ποιος είναι ο ρόλος του εθελοντή
- Ένας συνεντευξιαζόμενος στην Ελλάδα πρόσθεσε ότι θα ήταν χρήσιμο για την ηλεκτρονική πλατφόρμα εκπαίδευσης να έχει μια ενότητα αφιερωμένη στο να βοηθά τους ανθρώπους να βρουν έναν οργανισμό στον οποίο να γίνουν εθελοντές, ανάλογα με τον τομέα που τους ενδιαφέρει και τις εργασίες που επιθυμούν να κάνουν.
- Τέλος, δύο συμμετέχοντες τόνισαν επίσης ότι θεώρησαν ότι μια τέτοια εκπαίδευση ήταν δύσκολο να πραγματοποιηθεί διαδικτυακά, καθώς θα ήταν πιο αποτελεσματική μέσω της πρόσωπο με πρόσωπο αλληλεπίδρασης, με έναν συντονιστή εθελοντή ή έναν πιο ανώτερο εθελοντή να είναι παρόν για να απαντήσει σε ερωτήσεις και να προπύνηση πιο διαδραστική.
- Μια συνδυασμένη εκπαίδευση με έναν συντονιστή μερικές φορές (ακόμη και αν η πλήρης εκπαίδευση γίνεται από απόσταση)

Για να κάνουμε την έρευνά μας όσο το δυνατόν πληρέστερη, ρωτήσαμε επίσης τους επαγγελματίες που εργάζονται με τους εθελοντές, ποιες είναι οι κύριες προκλήσεις με τους νέους.

ii. Από τους επαγγελματίες που συνεργάζονται με εθελοντές

Η συνεισφορά των επαγγελματιών που εργάζονται με εθελοντές είναι επίσης απαραίτητη για την ανάπτυξη ενός εργαλείου που θα είναι χρήσιμο σε όλους.

Οι πιο συχνές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν όταν εργάζονται με εθελοντές:

- Δυσκολία προσαρμογής στον τρόπο εργασίας της ομάδας.
- Δυσκολίες με κίνητρα και διακύμανση στο επίπεδο συμμετοχής.
- Έλλειψη γλωσσικών δεξιοτήτων.
- Προβλήματα με την αυτοδιαχείριση.
- Αδυναμία αντιμετώπισης του άγχους και της υπερφόρτωσης εργασίας.
- Ανήθικη και αντιεπαγγελματική συμπεριφορά.
- Αδυναμία ιεράρχησης προτεραιοτήτων.
- Δυσκολία στην επικοινωνία με τον κατάλληλο τρόπο.
- Δυσκολία κατανόησης και σεβασμού της ιεραρχίας.
- Δεν υπάρχουν βασικές δεξιότητες σε τομείς που είναι απαραίτητες σε ορισμένα έργα (για παράδειγμα, κινούμενα σχέδια).
- Δυσκολία να βρεθεί η ισορροπία γνωρίζοντας ότι οι εθελοντές δεν πληρώνονται και ότι απαιτείται κάποια συμμετοχή, μερικές φορές σημαντική.
- Το χάσμα μεταξύ των προσδοκιών των εθελοντών και του τι μπορεί να προσφέρει ο οργανισμός υποδοχής.

Ακόμα κι αν ο κατάλογος των προκλήσεων είναι αρκετά σημαντικός, οι επαγγελματίες που υποστηρίζουν τους εθελοντές είναι έτοιμοι και παρακινημένοι να τους υποστηρίξουν στη μαθησιακή τους διαδικασία για να μεγιστοποιήσουν τη συμμετοχή τους.

Ωστόσο, πρέπει να γνωρίζουν από τους εθελοντές τι πραγματικά χρειάζονται και θέλουν να εργαστούν σχετικά με την αυτο-ανάπτυξή τους. Η σημασία της καλής επικοινωνίας έχει τονιστεί σε όλες τις ομάδες εστίασης.

Οι επαγγελματίες υπογράμμισαν το γεγονός ότι είναι έτοιμοι να ανανεώσουν τις γνώσεις τους και να μάθουν νέες μεθόδους για να είναι σίγουροι ότι η υποστήριξή τους είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες των εθελοντών.

Ανέφεραν την προθυμία τους να χρησιμοποιήσουν εργαλεία (κυρίως διαδικτυακές πλατφόρμες) και να υποστηρίξουν οποιαδήποτε διαδικασία μάθησης για νέους εθελοντές, αλλά ότι το υλικό πρέπει να είναι φιλικό προς τον χρήστη, καθώς δεν έχουν πολύ χρόνο να αφιερώσουν σε αυτό το θέμα.

5. Συμπεράσματα και συστάσεις

Παρά τον μεγάλο αριθμό εθελοντών σε όλη την Ευρώπη και πέραν αυτής, εξακολουθεί να είναι δύσκολο να ληφθούν τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά δεδομένα, ειδικά όταν θέλουμε να εξετάσουμε βαθύτερα αυτό το θέμα.

Αυτό που είναι αξιοσημείωτο είναι ότι όλο και περισσότερες πρωτοβουλίες αναλαμβάνονται σε όλες τις χώρες εταίρους, είτε από εθνικές κυβερνήσεις είτε από

εθνικούς οργανισμούς για να προσπαθήσουν να επενδύσουν περισσότερο στον τομέα του εθελοντισμού.

Περιττό να πούμε ότι όλοι έχουν καταλάβει ποια είναι τα οφέλη του εθελοντισμού για τις κοινωνίες μας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πολλοί οργανισμοί προτείνουν θέσεις εθελοντισμού, ακόμα κι αν μερικές φορές δεν είναι εύκολο να το διαχειριστούμε.

Ωστόσο, υπάρχει ακόμη πολλή δουλειά που πρέπει να γίνει ώστε τόσο οι εθελοντές όσο και όλοι οι ενδιαφερόμενοι να λάβουν το μέτρο του πόσο ισχυρές μπορεί να είναι οι εθελοντικές δραστηριότητες όσον αφορά τη μάθηση και ιδιαίτερα όσον αφορά την ανάπτυξη ήπιων δεξιοτήτων χάρη στον εθελοντισμό.

Δεδομένου ότι οι ήπιες δεξιότητες είναι το κλειδί της απασχολησιμότητας του αύριο (και μάλιστα έχει αρχίσει να είναι του σήμερα), θα πρέπει να ενσωματωθούν σε όλα τα έργα.

Η έρευνά μας έχει δείξει ότι δεν πρέπει να γίνεται μόνο στο τέλος της δέσμευσης αλλά και πριν από την έναρξη.

Από τη σκοπιά των επαγγελματιών, μπορεί να αποφύγει να αντιμετωπίσει κάποιες προκλήσεις που θα μπορούσαν να αποφευχθούν εύκολα (γνωρίζοντας πώς να επικοινωνούν, έχοντας κάποιες βασικές γνώσεις όσον αφορά τις οργανωτικές δεξιότητες και τις γνώσεις για τους τομείς στους οποίους συμμετέχει ο εθελοντής...).

Από την πλευρά των νέων εθελοντών, μπορεί να δώσει τη δυνατότητα να είναι πιο ενεργοί και αποτελεσματικοί πιο γρήγορα, κάτι που σίγουρα θα αποτελέσει πηγή κινήτρου.

Όμως, η εργασία σε ήπιες δεξιότητες πρέπει να υποστηριχθεί και να οργανωθεί λίγο, καθώς είναι μέρος μιας διαδικασίας που πρέπει να υποστηριχθεί.

Γι' αυτό, τα εργαλεία που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο αυτού του έργου πρέπει να μελετηθούν προσεκτικά για να προτείνουν προσαρμοσμένα εργαλεία ως προς το περιεχόμενο και τη χρήση.

Ένα επιπλέον συμπέρασμα της έρευνάς μας είναι ότι δεν πρέπει να επικεντρωνόμαστε μόνο στις ανάγκες και τις δεξιότητες των εθελοντών. Πράγματι, ο τρόπος διαχείρισής τους και ανάλογα με τις δραστηριότητες που τους προτείνονται, η κατάσταση μπορεί να αλλάξει άρδην. Πολλοί δάσκαλοι και διευθυντές έχουν επισημάνει το γεγονός ότι δεν είναι 100% άνετα με τον ορισμό των αποστολών και των καθηκόντων που πρέπει να ανατεθούν στους εθελοντές αλλά και πώς να τους ενσωματώσουν καλά στον οργανισμό τους για να εξασφαλίσουν συνεχή κίνητρο και συμμετοχή.

Η ανάλυση των υφιστάμενων εργαλείων έδωσε τη δυνατότητα στην κοινοπραξία να εντοπίσει και να προτείνει τόσο περιεχόμενο όσο και χαρακτηριστικά για τα εργαλεία που θα αναπτυχθούν κατά τις επόμενες φάσεις του έργου. Θα πρέπει να βρεθεί μια καλή ισορροπία μεταξύ της καθοδήγησης και της αυτονομίας, και του περιεχομένου που πρέπει να ακολουθηθεί, καθώς είναι απαραίτητα για όλους τους εθελοντές (αυτές που πρέπει να ακολουθούνται ανάλογα με τις ανάγκες τους...). Ο σχεδιασμός των εργαλείων θα πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά, να είναι φιλικός προς τον χρήστη και να προσαρμοστεί στις ομάδες-στόχους που προβλέπονται από το έργο.